

KLER VIGARELO

Tajni život glavnih junakinja

Prevela s francuskog
Gordana Breberina

■ Laguna ■

Naslov originala

Claire Vigarello

OÙ NAISSENT LES HÉROÏNES

Copyright © Éditions Albin Michel, Paris 2022

Translation copyright © 2023 za srpsko izdanje, LAGUNA

Mojoj baki Lidi

1

To se nije desilo za dan, niti za mesec dana, pa čak ni za godinu dana. Za to je trebalo vremena, svakako je trebalo malo vremena, ali je rezultat bio tu: Silvi je postala nevidljiva. Svet joj je prilepio etiketu debele, stidljive, smušene žene. Jednom rečju, nezanimljive. Svet ju je odbacio.

To nije imalo samo loše strane. Kao da je sedela u vozu, u toplom, i posmatrala kako promiču predeli. Drugi su govorili, odlučivali, obećavali, vikali, svađali se, čak i makljali, a Silvi je za to vreme hvatala beleške, koje niko nije čitao, čak ni ona sama. Nije bila važnija od malog tvrdokrilca koji je oko sedam ujutru prolazio ispod prozora *Mojih slatkih snova*, firme specijalizovane za kvalitetne dušeke *made in France* za koju je radila poslednjih šest godina. Životinjica je pila, hodala, plakala, jela, ali je bilo potpuno nebitno da li je tu.

Malo se borila protiv toga, naročito u početku. Ne navikne se čovek tek tako na nevidljivost. Treba vremena. Na samom početku je, dakle, verovala da će uspeti. Sve je i dalje bilo moguće. To je bio samo nesrećan nesporazum, stvari će se srediti. Silvi je želela da sklapa prijateljstva, pokušavala je da kod aparata za kafu zapodene razgovor o profesionalnom usavršavanju,

roštiljanju preko vikenda, aktivnostima sindikata, novom šefu koji je stupio na dužnost u aprilu, ili pak o visokokaloričnim kolačima u menzi, ukratko, o tome kuda ide ovaj svet. Smišljala je najbolje odgovore, pa čak i vrlo, vrlo smešne šale. Nažalost, najefektniji odgovori su joj padali na pamet tek kada bi ostala sama u svojoj kancelariji, ispred ekrana sa fotografijom plaže i kokosovih palmi kao pozadinom. Kad je bila okružena drugim ljudima, samo bi klimala glavom, promrmljala poneko „da“ ili, u najboljem slučaju, s odobravanjem ponovila njihove reči. Ali dobro, bila je sa svojim kolegama, i to je bilo nešto. Samo joj je Nadin, predsednica sindikata, stalno namigivala kako bi je ohrabrila. Ona je bila njen anđeo čuvar, kao da joj je govorila: „Vidim da daješ sve od sebe, Silvi, ne predaj se.“ I Silvi nije odustajala, činila je sve da ne postane nevidljiva. Nažalost, niko – osim Nadin – nije ništa video.

Njen najnoviji pokušaj zahtevao je priličan, nadljudski napor. Najpre je u hodniku menze videla oglas na kome je pisalo: *Kurs: kako da govorite u javnosti i povratite samopouzdanje*. Nedeljama je razmišljala da se upiše, boleo ju je stomak zbog toga. Pomisao da se ne upiše takođe ju je izbezumljivala. Bila je u iskušenju da o tome porazgovara s Ninom, za koga je bila udata već petnaest godina, ali je s Ninom moralo da se postupa u rukavicama, u vrlo debelim rukavicama. On je dve godine ranije dobio otkaz zbog ozbiljne greške i prolazio je kroz period sumornog, čak depresivnog raspoloženja. Psihijatar joj je jasno rekao: treba podržati sve njegove inicijative, čak i one najbeznčajnije, kao što je pranje činije ili crtanje goluba, i nipošto ga ne treba izlagati nikakvom stresu. Stoga mu je, jednog jutra, Silvi, našminkana i vesela, saopštila: „Znaš, Nino, upisala sam se na kurs *Kako da govorite u javnosti*. Mislim da će to biti dobro za mene! Šef me podržava, trenutno je veoma otvoren za nove ideje. To će mi pomoći da napredujem.“ Silvi je pričala gluposti, budući da je njenog šefa bilo baš briga da li je ona

uopšte tu, mogla je da pohađa i kurs za hodaње po Marsu, ali morala je uvek da bude optimistički raspoložena pred Ninom. Odgovorio je: „Savršeno!“ Otkako je dobio otkaz, to mu je bila omiljena reč. „Savršeno“ je značilo i sve i ništa. Moglo je da znači: „Sranje“, ali i: „Super“, ili: „Nisam baš najbolje razumeo, ali ja ionako ništa ne kapiram.“ I kao i svakog jutra, poljubio ju je u usta, stegavši joj jastuče sala oko struka, koje je mrzela. Silvi je plakala u kolima i povraćala u toaletu u *Mekdonaldsu*, a onda je ušla u zgradu gde se održavao kurs. Šta ona tu traži? Zašto se podvrgava takvom mučenju? Da li je mazohista? Samo je želela da ćaska pored aparata za kafu, dobije nekoliko osmeha, tapšanje po ramenu i čuje: „Prijatno, Silvi, vidimo se uskoro!“ To je bilo sve. Čemu sav taj cirkus i upisivanje na kurs? To može samo neko ko je ćaknut, to može samo Silvi! Bila je spremna da ustane, izađe odatle i odjuri koliko je noge nose kad se pojavio predavač s crnom kožnom tašnom koja ju je prestravila. Nije imala kud.

Golgota je trajala tri dana, kršila je ruke, krišom plakala, gledala na sat, ručala s ljudima koji su pričali smešne priče i zasmejavali devojke lepe kao san, koje su obožavale da govore u javnosti i dobijaju komplimente. Zašto kursevi privlače ljude kojima uopšte nisu potrebni i koji dolaze samo zato da bi to pokazali? Silvi je jasno uviđala da se predavač mnogo nervira zbog njenog slučaja i što je on bio zabrinutiji, to je ona više obarala glavu kako bi gledala u svoja stopala ili mrmljala budalaštine, zažarenih obraza. Poslednjeg jutra ju je odveo na stranu da bi joj, uz kafu sa šlagom, rekao: „Gospođo Verbaldi, možda niste primetili, ali mnogo ste napredovali. Rasprava koju ste maločas vodili sa Vensanom bila je vrlo zanimljiva!“ – „Stvarno?“ Uspeła je samo da ubaci nekoliko „da“ i nekoliko „ne“ u tiradu tog brbljivca. Predavač je, međutim, rešio da je pohvali po svaku cenu. Nije odustajao: „Zaista ste bili vrlo hrabri. Skočili ste u vatru, a to ne može svako da uradi.“ Silvi je jasno osećala da

mu je stalo da završi u optimističnom tonu. Ona to nije morala da radi. Umirila ga je: „Znate, prvi put sam na ovakvom kursu, zato što mi je teško da govorim pred drugima, ali to u mom poslu i nije preko potrebno. Došla sam samo da bih videla kako izgleda... U svakom slučaju, dopalo mi se, hvala.“

Na kraju je svako morao da iznese svoj utisak o kursu, oceni svoje dobre strane i šta treba da popravi, i sve to na podijumu, izražavajući se pritom razgovetno, pravih leđa, sa stopalima čvrsto priljubljenim za pod, ponosnog i samouverenog pogleda. Ubrzo je došao red na Silvi. Vrat će joj se osuti crvenim flekama, usta će joj se osušiti, jezik otežati, neće imati vazduha, glava će joj se klatiti pred svim tim pogledima uprtim u nju. To je bilo previše. Uzela je mobilni, zalepila ga na uvo i uzviknula: „Dobila sam poruku iz škole, sin mi je pao. Moram da idem, žao mi je!“ Predavač joj je doviknuo: „Pozovite me večeras, Silvi! Moram da razgovaram s vama!“ Nije mu odgovorila, potrčala je onako kako nije trčala još od prvog razreda osnovne škole, od onog davnog vremena kada je po čitav dan veselo skakutala kao da je svet jedna velika igraonica.

„Sin mi je pao.“ To joj je sinulo tek tako. Nekoliko minuta se bojala da će joj se univerzum osvetiti i da će je pozvati iz škole, ali nisu. Njen mlađi sin nije pao, a nije pao ni stariji, koji je upravo pošao u gimnaziju. Kurs se završio. Nikad neće govoriti u javnosti. Zašto bi želela da po svaku cenu izađe iz svoje ljušture? Čemu to? Neki ljudi su na ovom svetu da bi govorili, a neki da bi slušali, hvatali beleške i klimali glavom. Gledaoci su neophodni, inače zvezde, šefovi, direktori, političari ne bi ni postojali. Silvi je morala da prihvati svoj položaj, da ostane tamo gde joj je mesto. Osećala se božanstveno i odlučila je da vozi do Bordoa. Nikad nije tamo išla: bilo je predaleko, bilo je previše sveta, previše stresa, nikad nije imala vremena. Ali sada je imala vremena. Šetala je ulicama u centru grada, zaustavila se ispred jednog velikog izloga i osmotrila se u njemu. Mora

da prihvati to telo. Treba već danas da počne da ga prihvata. Da, debela je, deblja nego prethodne godine, ali okruglo lice briše bore i deluje mlađe. Da, ima tanku i mekanu kosu, koja je počela da sedi, ali bar ima kosu! Da, ima mladež na nezgodnom mestu na nosu, ali moglo je da bude i gore, mogao je da bude tačno na vrhu nosa. Isto je važno i za gornju usnu, koja je bila previše tanka, ali neke glumice imaju isto tako tanku gornju usnu i odlično im pristaje. U redu, nema dovoljno novca za haljinu koja bi joj prikriala nedostatke, sakrila salo oko struka i pritom bila pripijena na grudima, ali ima pristup prodaji garderobe velikih brojeva za ograničen broj kupaca, možda će na letnjim rasprodajama pronaći neki biser. Jebiga, ima ono najvažnije! Nije bolesna, rezultati krvi su joj odlični: uprkos težini, nema dijabetes, nema tumora na vidiku, živa je, slobodna i živa, dok drugi drhte pod bombama, zatočeni su u nekom logoru ili zatvoru. Silvi je bila slobodna i mogla je da pojedje sladoled. Uzela je tri kugle sa šlagom, sela na klupu i zaplakala.

Nikome nije rekla kako je provela dan. Zašto bi? Sinovi su joj se upravo vratili iz škole, mlađi, jedanaestogodišnjak, bio je naročito uzbuđen. Pre nekoliko nedelja odlučio je da napiše operu i pronašao je na internetu italijanskog profesora, tačnije, italijanskog srednjoškolca (zato što opera može da se napiše samo na italijanskom), koga je plaćao tako što mu je držao časove matematike. Kako je mogla da rodi sina koji je toliko maštovit kad je ona sama lišena mašte? Pokušala je da razgovara o tome s Ninom, ali je on kratko zaključio: „Svako dete je drugačije.“ Bio je u pravu. Ali zar Aleksi nije previše drugačiji? Već je preskočio jedan razred, napravio je minijaturni avion, malog robota koji je govorio „da“ i fluorescentni USB, predvideo tačan datum kada će Zemlja da implodira. Ne, to je išlo predaleko i, premda je to dobro krila, Aleksi ju je plašio. Što se tiče starijeg, petnaestogodišnjeg Maksansa, zbog njega je bila obuzeta drugom vrstom strepnje: previše je ličio na

nju. Već tri godine je imao višak kilograma, maltene isti kao njegova majka, i bilo je sve teže iščupati mu celu rečenicu. Silvi je nabasala na njegov dnevnik, prepun tužnih citata i erotskih crteža. Ide li pravo u susret depresiji? Treba li da ga upiše na kurs za tinejdžere s viškom kilograma ili na borilačke sportove, ili po svaku cenu treba da zapodene s njim razgovor oči u oči, kao majka sa sinom? Nino je govorio: „Ja sam bio isti takav u njegovim godinama.“ Da, ali još gore ako je nasledno: hoće li krenuti očevim stopama?

*

Otkako je prihvatila svoje mesto, od onog čuvenog kursa, Silvi se mnogo bolje osećala. Kad zaborave na vas, niste više izloženi nikakvom pritisku, možete to da iskoristite! Ko ne mašta o tome da ne mora ništa da radi, osim da odgovori na nekoliko telefonskih poziva, da može da jede u pola dvanaest i ode s posla u pola pet, a da ga pritom niko ne kinji? Silvi je imala tu ludu sreću, ali je nije nikad koristila. Ranije se ždrala kada je njen šef sam zakazivao sastanke, a ne preko nje, kada je po ceo dan ćutao kao zaliven ili joj ostavljao samolepljive cedulje s nečitkim porukama. Zašto bi se sekirala zbog toga? Otkako je pre godinu dana postala sekretarica Žan-Denija Ledija, direktora marketinga, preko noći je ostala bez ikakvih zadataka. Nije li to, sve u svemu, bila dobra vest? Ledi je sekretarske poslove prebacio na svoj laptop poslednje generacije (koji je koštao kao jedna plata). On ga je obaveštavao o sastancima i prenosio mu najnovije podatke o prodaji, slao je automatske odgovore na mejlove i nudio gomilu programa deset puta pametnijih od Silvi. Nije bilo šanse da ga nadmaši! Trebalo je da se pomiri s tim. Sekiracija neće ništa promeniti.

Želudac joj više nije bio vezan u čvor. Nije više tražila pravu rečenicu kod aparata za kafu ili neku prijatnu osobu s kojom bi ručala, nije se više trudila da privuče šefov pogled i čak ujutru,

kada je dolazila na posao, nije više govorila „dobar dan“ čuvaru, koji nije obraćao pažnju na nju. To je bio veliki korak koji niko nije primetio. Ali suština nije bila u tome. Silvi je radila isto kao pre. Možda brže, možda bolje. Sve u svemu, trebalo joj je dva sata, nekim danima sat i pedeset minuta, da sve obavi. Svratila bi u finansijsku službu po najsvježije podatke o prodaji njihovog najnovijeg proizvoda, dušeka *Lys Angel*, koji je Lediya najviše zanimao (naročito prodaja na azijskom tržištu, Kinezi su bili ludi za njim). Ponekad bi mu rezervisala sto u njegovom omiljenom restoranu *Harmonija jela* za pola jedan (Ledi je obožavao ručkove koji traju unedogled). Odsečno je odgovarala svim gnjavatorima da je Ledi zauzet, pogotovo finansijskom direktoru Konflanu, koji je stalno tražio „analize“ i koga Ledi nije podnosio. Poslala bi mu najnovije rezultate tehničkih ispitivanja dušeka *Sweet Air*, koje bi iščitala na brzinu, ništa ne shvatajući, i na kraju bi potražila informacije o Žesiki For, zvezdi četvrte sezone serije *Veruj*, koja je izazvala najveće zanimanje na poslednjem festivalu u Kanu i koja je bila najnovije ostvarenje Fransisa Blejka, u čijim je svim filmovima Žesika bila maestralna. Ledi je hteo po svaku cenu da ona reklamira *Sweet Air*, dušek najboljih tehničkih karakteristika, čija je prodaja trebalo da počne za dve godine, na proleće. Ledi je hteo nju, niko nije verovao da će uspeti u tome, ali je Ledi hteo baš nju. Silvi se kod njega dopadalo upravo to što je sanjao velike snove. I ona je počinjala da veruje u njegov san. Žesika For bi bila savršena za taj dušek. Kotrljala bi se po njemu sa svojim anđeoskim licem i svi bi se otimali o njega.

Žesika i Silvi su bile idealan spoj. Žesika ju je doslovno spasla dosade, pustoši, štaviše, velike međuzvezdane praznine u kojoj ju je Ledi ostavio poslednjih godinu dana. Zahvaljujući Žesiki, mogla je da se pretvara kako ima pune ruke posla, pošto je žustro klikkala mišem, pogleda prikovanog za kompjuter. Žesika je bila njen pojas za spasavanje, naročito otkako je Ledi tražio

da se sakuplja sve što mediji objavljuju o njoj. Slivi se tako prijavila na sve sajtove njenih obožavalaca, počela je da je prati na *Tviteru*, *Fejsbuku*, *Instagramu*, prijavila se čak i na njuzleter umetničke galerije Žesikinog muža u Njujorku. Žesika je s vremenom postala njena glavna aktivnost. Svakog jutra, oko jedanaest, ostavljala je prikupljeni materijal na Ledijevom stolu. Tu je bilo informacija o Žesikinim novim filmovima, intervjuja isečenih iz novina, njenih fotografija sa *Instagrama*, postova na *Fejsbuku* i *Tviteru*, pa čak i glupih glasina koje su kružile na netu. Ledi bi retko kad podigao glavu i nikad joj ne bi rekao „hvala“. To je bila jedna od njegovih karakteristika: ponašao se kao da niste tu ili da ne može da komunicira s vama. Ponekad, ali retko, dešavalo mu se da podigne glavu i kaže nešto krajnje neočekivano: „Jeste li probali čaj od kišnih cvetova? Istog trenutka vas prenese u Aziju!“, „Japanci vole zapadnjački način života, ali ne žele to da priznaju“, „Dva gola muškarca koja se valjaju po dušek, kako vam to zvuči?“ Nije očekivao odgovor, to je govorio sam za sebe. Zato što Ledi nije popio čaj od tog cveća kada mu ga je Silvi donela kako bi pokazala savesnost i prilježnost. On je bio čovek posebnog kova, nedokučiv za nekoga poput nje ko potiče iz skromne sredine, u kojoj svako zna gde mu je mesto i niko ne govori u zagonetkama.

Bilo je, razume se, dana kada je bilo teže nego inače, kada je Silvi davala sve od sebe da pronađe neku zanimaciju, ali joj to nije polazilo za rukom. Najgori su bili dani bez Žesike. Glumica nije postavljala nikakve objave na društvenim mrežama, nestajala je. Prethodne godine je iščezla na dvadeset osam dana. Maltene mesec dana, to je dugo, vrlo dugo, pogotovo kad morate da sedite na poslu osam sati s pauzom za ručak. Silvi je na kraju morala da se zadovolji njenom serijom *Veruj*, koju je odgledala ponovo, i to na engleskom, bez titla, da bi vežbala naglasak. To bi kad-tad moglo da joj koristi. Doduše, treba biti realan, Žesika For neće skoro sresti Silvi Verbaldi, sekretaricu Žan-Denija Ledija, direktora marketinga u firmi *Moji slatki*

snovi, specijalizovanoj za brzo uspavljivanje bogataša, to jest svih onih koji mogu da daju tri prosečne plate za jedan dušek. Bilo je, naravno, malo verovatno da će gospođa For jednoga dana doći ovamo, u industrijsku zonu Žue la Tur, na šezdeset kilometara od Bordoa, kako bi potpisala ugovor za reklamu. Ali nikad se ne zna, fiskalno usklađivanje je moglo sve da promeni. Iskreno govoreći, Silvin rad nije imao nikakvu svrhu pošto su računovodstveni podaci mogli da se vide na intranetu, pošto je Ledi mogao sam da rezerviše sto u restoranu i pošto Žesika For neće nikad kročiti nogom ovde. Pa šta onda? To je bio posao kao i svaki drugi, nije joj bio zamoran i, pre svega, za njega je dobijala platu, budući da je Nino nije više dobijao, to jest, toliko je malo zarađivao da se to nije računalo.

Uostalom, na poslu joj je najviše vremena oduzimao njen muž Nino. Zvao ju je za svaku sitnicu. Nije mogao da pronade pakovanje piva, izgubio je izuzetno važan broj telefona (telefon nekog komšije koji je trebalo da dođe po kosačicu za travu), zaboravio je spisak za kupovinu, stao mu je mozak dok je rešavao ukrštene reči ili je pak doneo neku važnu odluku, konkurisaće za novi posao, ili ipak neće, prerano je, upisaće se na kurs, šteta što je ženska na birou za nezaposlene glupača koja ga ne pušta da nešto kaže i koja ga smatra nepopravljivim slučajem, u stvari, ne, postaće mali preduzetnik, kao komšija koji ništa ne radi, ili će raditi na crno sa svojim drugarom Medom na njegovom novom gradilištu, da, renoviraće celu kuću, a posle će moći skupo da je prodaju i odlično zarade, pa će onda to uložiti na berzi, ili ne, još bolje, kladiće se na konjskim trkama, gomila ljudi zarađuje silne pare ne zamarajući se, ili ipak ne, konji su previše komplikovani, upisaće se lepo na kurs meditacije, usredsrediće se na ono najvažnije i, zašto da ne, ponovo će početi da se bavi sportom, najpre džoging, pola sata, a onda plivanje, da, svakoga dana, vratiće se u olimpijsku formu i precrtaće te dve mračne godine koje su protekle otkako je dobio

otkaz, da, treba sve to da zakopa i krene od nule, iz početka! Nino je, zapravo, samo imao veliku potrebu da priča. Silvi je na poslu ozbiljno klimala glavom kako bi izgledala kao da vodi živ poslovni razgovor. Nino nije mario što ona ne izgovara ni jednu jedinu rečenicu, on je mleo kao vodenica i nakon što bi ponovio šta će sve početi da radi od sutra i nakon što bi Silvi više desetina puta promrmljala: „Da, naravno, shvatam“, njemu bi bilo bolje i prekinuo bi vezu. To je moglo da se desi dva-tri puta dnevno. Silvi je uvek bila tu da ga ohrabri, psihijatar je lepo rekao da nije važan rezultat, već želja: Nino je morao da oseća želju da nešto radi.

Sadašnji Nino nije više imao nikakve veze s onim nekadašnjim. Silvi se udala za čoveka koji je sa sinovima igrao fudbal i vodio ih na bazen, koji je išao na piće s drugarima, koji ju je zaskakao za vreme popodnevnog odmora, za čoveka kome je bila lepa uprkos višku kilograma, koji joj je govorio da se ne brine, da će sve biti u redu, da ne treba da vode računa o tome šta drugi ljudi misle i zabadaju nos u tuđe stvari, ali se taj pouzdan i jak čovek slomio dve godine ranije, 5. maja 2012.

Silvi se svega sećala. Nino ju je pozvao na posao. Bilo je jedanaest sati, vraćala se iz računovodstva. U prvi mah nije ništa razumela. Iza glasa svog muža, koji je govorio brzo i nejasno, čula je pseći lavež i glas neke žene koja je vikala. Nino je poslednjih deset godina radio u *Simeksu*, velikoj farmaceutskoj kompaniji. Bio je njihov zastupnik za celokupnu lepezu veterinarskih proizvoda (sredstva za suzbijanje apetita kod pasa, vitaminski dodaci ishrani, feromoni za mačke, ogrlice protiv buva, preparati za jačanje kostiju, lekovi protiv artroze...). Znao je u prste čitav niz proizvoda i delio je uzorke svima koji su imali četvoronožne drugare, hvaleći dobre strane najnovijeg molekula koji navodno ublažava reumatske bolove što zagorčavaju život starim kucama. Nino je mnogo putovao, ali su podaci o prodaji bili dobri, naročito su se tražili dodaci ishrani. A onda

su firmu otkupili Amerikanci, koji su hteli da od nje naprave najveću farmaceutsku kompaniju za veterinarske proizvode na svetu, jednom rečju, da nateraju sve pse na planeti da gutaju njihove lekove. Po Ninovom mišljenju, to je bilo zato što su posle krize na berzi 2008. psi postali popularni. Ko ne osuđuje svog gazdu čak ni onda kada on sve izgubi? Pas, naravno. On vas voli iako ste u dugovima, iako ste dobili otkaz. Ljudima je to bilo preko potrebno.

Jednom rečju, *Simeks*, američka multinacionalna kompanija, htela je da raste. A da bi rasla, najpre je htela da se smanji. Nije logično, ali je tako. Nino je morao da se suoči sa odlaskom svojih najbližih kolega, morao je više da putuje, obilazi više veterinara, mazi više pasa, mačaka i hrčaka, pa čak i jednog papagaja (koji je imao uporni bronhitis i čiji je gazda trošio sav novac na njegovo lečenje). Nino se kući neminovno vraćao sve kasnije, sve iznureniji. Nije se, međutim, žalio. Imao je posao, besprekorno će ga obavljati i sve će biti u redu. A onda je jednoga dana sve izmaklo kontroli. Nino je posetio novu veterinarsku ordinaciju u otmenoj četvrti Bordoa kako bi preporučio najnoviji proizvod pod nazivom orteks (vrlo cenjeni dodatak ishrani za pse). Mirno je čekao da ga primi mladi veterinar kad je ušla gospođa u izvesnim, da ne kažemo poodmaklim godinama, sa španijelom kralja Čarlsa. Nino je pomislio: „Lep pas. Sigurno se takmiči.“ Tren kasnije, životinja je iskezila očnjake. Nino se nasmešio kako bi joj pokazao da se ne plaši. Gospođa je viknula: „Prekini, Ulikse!“, pljesnuvši ga po dupetu, i pas je jurnuo kao strela. Postoje različite verzije o tome šta je bilo posle. Po Ninovim rečima, pas je skočio na njega i on ga je snažno odgurnuo tašnom kako bi se zaštitio od snažnog ugriza. Po gospođinim rečima, pas je samo hteo da se igra, a Nino je, u napadu ludila, ubio njenu kucu. Da, pas je bio mrtav (udario je glavom o reklamni stalak sa kesicama dijetalnih kroketa). Nije bilo svedoka, imamo dve verzije. *Simeks* se priklonio gospođinoj verziji i potrudio se da Ninu

pronade gomilu mana: nedostatak rezultata i odsustvo volje da se popravi. Ukratko, Nino je dobio momentalni otkaz i, malo-pomalo, pojavio se jedan drugi Nino, krhko, uplašeno, prestrašeno biće koje Silvi do tada nije poznavala.

Nino nije odmah potonuo. Najpre je najmanje hiljadu puta prepričao scenu sa španijelom kralja Čarlsa svima koji su bili voljni da ga slušaju: gospodin pogled, pseća pljuvačka, klizave pločice, životinjini očnjaci, njegova tašna, polica s kroketima, izbezumljeni veterinar, ekipa hitne pomoći (gospođi je pozlilo). Tražio je dokaz, uverljiv dokaz da nije kriv i da nije zločinac. To je trajalo nekoliko meseci, hteo je da tuži *Simeks* svim sudovima na svetu, da traži odštetu. Advokat ga je upozorio: to će potrajati. Nino se nije obeshrabrio, počeo je da prikuplja dokaze za tužbu i tada mu se činilo da je neosporna teza o zaveri. Pravi razlog za njegovo izbacivanje iz firme nije bila smrt psa, već kritike na račun novog dodatka ishrani orteksa, koji je, po njegovom mišljenju, bio beskoristan, obično bacanje prašine u oči; što je još gore, to čudo je verovatno bilo opasno, usudio se da kaže, prenevi sumnje pojedinih veterinara (primetili su blagi stres kod pasa koji su ga uzimali), ukatko, imao je hrabrosti da progovori. *Simeks*, kome se to nije nimalo dopalo, okomio se na njega, iskoristivši kao izgovor njegovu umešanost u smrt tog sirotog psa. Zato što je jedno pitanje ostalo bez odgovora: šta je izazvalo agresivnost španijela kralja Čarlsa tog famoznog 5. maja 2012? Ninu je vrlo brzo palo na pamet objašnjenje: a šta ako je pas pomahnitao zbog mirisa tableta orteksa u njegovoj tašni? Nino je počeo kompulsivno da traži svedočenja vlasnika pasa koji su postali zavisni posle uzimanja čuvenog dodatka ishrani orteksa, kojih, po njegovim rečima, nije bilo mnogo, ali ih je bilo. Silvi ga je jedne večeri zatekla obučenog u crno od glave do pete. Nino je krenuo u *Simeks*, spremao se da ode u prestonicu, veže se za ogradu ispred sedišta firme, štrajkuje glađu, obavesti medije, pozove sve pse u Francuskoj

da dođu i odlučno izraze svoju mržnju prema orteksu. Silvi ga je smestila u kola. On je zapalio cigaretu, što nije uradio u prethodnih deset godina, i kad ju je popušio, ona ga je odvezla u psihijatrijsku kliniku za hitne slučajeve.

Njen muž je sagoreo.

*

Gde se Šarlot krila dve godine nakon što je Nino dobio otkaz? Da li je već bila tu, sićušna, šćućurena negde u njenoj glavi? Možda i jeste, možda je zaista čekala.

Devetog maja 2014. svi su u *Mojim slatkim snovima* bili kao na iglama. Čuvar, koji obično nije pokazivao nikakva osećanja, obratio se Silvi: „Vrata su se zaglavila. Čekam majstora, prođite ovuda.“ U normalnim okolnostima pustio bi je da se muči ništa joj ne govoreći. Ali sada nije, pokazao je čovečnost. I Silvi ga je bilo žao. On, koji je po ceo dan bio priljubljen uz ta vrata, možda je bio najljubavniji od svih. Zahvalila mu je širokim osmehom i ušla. Ljudi su se u predvorju šetkali, mimoilazili, vraćali, smejali. Kad je Silvi podigla glavu, ugledala je veliku skelu tačno iznad portirnice. Četiri majstora, koja su stajala na visini od tri metra, držala su ogromno platno. Silvi ga je odmah prepoznala: *Zalazak sunca na Marsu* Eduara Lesinga, velikog slikara koga je Ledi obožavao. Tačno dve godine borio se da ga okači u predvorju: „*Moji slatki snovi* ne prodaju dušeke, nego zvezde padalice, vile Zvončice, leteće čilime, preko *Mojih slatkih snova* stiže se do Mlečnog puta.“ Ledi se nije plašio poezije. I pobedio je, posle višemesečne borbe i uprkos basnoslovnoj ceni te slike, koja se, po rečima Ledijevih klevetnika, svodila na nekoliko slojeva boje koje bi i učenik petog razreda mogao da nanese na času likovnog. *Zalazak Sunca na Marsu* zauzimaće istaknuto mesto u velikom predvorju i dočekivaće posetioce. Eto, ljudi su mogli samo da se poklone Ledijevoj genijalnosti. Silvi je osetila kako se u njoj rađa ponos. Ledi,

koji je bio njen šef, bio je rođen pod srećnom zvezdom. Njemu niko nije mogao da kaže „ne“. Sada je sve bilo moguće, čak i dolazak Žesike For.

Silvi je čekala kod aparata za kafu. Htela je da glasno iskaže svoje divljenje, ali se niko nije zaustavio. Uzela je drugu kafu, slabu, bez šećera, da bi joj savest bila mirna. Mašina je zapištala. Kafa je bila spremna. I dalje nije bilo nikoga. Treba li da čestita Lediju? Pokuca na vrata njegove kancelarije? Ili mu ostavi poruku? Zašto je nije obavestio? *Zalazak Sunca na Marsu* je bio još lepši u stvarnosti. To je sigurno remek-delo, koje će za nekoliko godina vredeti milione evra, a Ledi je uspeo da ga nabavi. Dok se Silvi šetkala oko visokog stola postavljenog ispred aparata za kafu, stigla je Nadin, predsednica sindikata. Konačno neko ljudsko biće s kojim može da razgovara, možda se čak i nasmeje, da, pa i opusti! Nadin ju je, međutim, preduhitriao: „Dobar dan, lepa moja, trebalo bi da se latiš posla. Dolazi ALP. Rak mu je u remisiji i stiže nam u posetu. Znaš kakav je on, voli kad su svi na svojim radnim mestima i kad imaju pune ruke posla. Tako ima utisak da fabrika radi punom parom i da mu donosimo brdo love. Izgleda da mnogo ceni Ledija, sigurno će svratiti u njegovu kancelariju, savetujem ti da spremiš kafu.“ Silvi je odjurila kao raketa.

Izvadila je aparat nespreso iz ormara i doze u svim bojama (Ledi ih nije nikad pio, ali ih je rado nudio posetiocima). ALP će moći da bira. Treba da mu nabroji sve ukuse, bez crvenjenja, bez frfljanja. Hoće li imati snage za to? Ledi je otvorio vrata i odmerio je od glave do pete kao da je prvi put vidi. „Ah, to ste vi. Došli ste u pravi čas. Očekujem važnu posetu. Kad gost bude stigao, najavićete ga, otvorićete vrata i ponuditi kafu. A onda ćete se vratiti na svoje mesto. Veliki ljudi vole jednostavne stvari, shvatate?“ – „Da. Čestitam vam, gospodine, na *Zalasku Sunca na Marsu*, prelep je.“ – „Ne, tu se ne radi o lepoti, već o nečem drugom. Ali ljudi to ne shvataju.“ Silvi nije imala ništa

da doda. Razgovor je postao previše komplikovan. Ponovila je nazive svih ukusa: „snažno zadovoljstvo“, „karamel“, „pavlaka“, „makijato“, „ukus Brazila“, „gorčina slatkog badema“. Ruke su joj se stresle. ALP, Anri Leker-Patirel, bio je glavni gazda, nadređen svima njima, sin osnivača *Mojih slatkih snova*. Malu očevu firmu pretvorio je u svetskog džina u proizvodnji luksuznih tepiha. I sada će doći ovamo, u Silvinu kancelariju, posle višegodišnjeg odsustva i zagonetnosti.

Uzela je šoljice, ispustila ih i vratila na mesto upravo u trenutku kad se pojavio jedan stari gospodin. Bio je jedva nešto viši od nje, bore su mu brazdale čelo i oči su mu bile duboko usađene u očne duplje. Imao je mali štap i izgledao je kao da je izašao pravo iz onih starih filmova koji se prikazuju kasno uveče i koje nikad nije imala hrabrosti da odgleda do kraja. S njim je bila visoka i lepa ridokosa žena koju su nedavno zaposlili i koju je Silvi često viđala u kantini, okruženu gomilom ljudi. „Dobar dan, Silvi, gospodin Leker-Patirel bi voleo da porazgovara s gospodinom Ledijem.“ Silvi je zaboravila da joj uzvрати pozdrav i otišla je iz istih stopa da otvori vrata šefove kancelarije. „Ovde je.“ To je bilo krajnje neučtivo. Nije smela tako da žuri. Zatim je izrecitovala nazive kafa koje je zapamtila, spetljavši se, ali ALP, na sreću, nije ništa hteo. Onda ga je uvela u Ledijevu kancelariju i vratila se na svoje mesto. Odlučila je da napiše jedan vrlo važan dokument. ALP nije smeo da posumnja u njenu izuzetnu posvećenost poslu. Čitav sat je zapisivala sve što joj je prolazilo kroz glavu. Kad je konačno otišao, otrčala je u toalet da povraća.

Šarlot je bila rođena.

*

Kada bi se sve zahuktalo, Silvi bi se sklonila kod Mirej. Tri puta bi kratko kucnula na vrata i onda bi čula: „Napred“ ili ništa, ali bi ipak ušla. Imala je ključeve. Mirej joj je rekla: „Ako ništa ne

čuješ, znači da spavam ili da sam mrtva, pa otvori. Ako sam mrtva, ne treba da vrištiš, komšije bi se previše obradovale.“ Mirej je spokojno išla u susret svom sedamdeset devetom rođendanu. Nije volela mnogo ljudi, ali je volela Silvi. Zašto baš nju? Zašto je prihvatila nju, a ne neku drugu ženu? Možda naprosto zato što je Silvi živela na nekoliko metara od nje, zato što nije previše zapitkivala i zato što je prihvatila nezahvalne zadatke, davala je, na primer, insulin njenim mačkama i kupovala im je šnicle kod mesara. „Stigla sam, Mirej.“ – „Imaš li klopnu za mačke? Gladne su?“ Silvi je to potpuno smetnula s uma. „Ne, evo idem odmah. Treba li još nešto da se kupi?“ – „Treba, nemam više guz-papira.“ Mirej je volela da bude prosta, rado je ponavljala kako je stara, gluva, na rubu srčanog udara. S druge strane, nije podnosila da je sažaljevaju. Smatrala je da ništa nije strašno, pošto svemu dođe kraj. „Mogu li da sednem na pet minuta, Mirej? Vrta mi se u glavi, ceo dan nisam stala.“ – „Ma da, naravno, dođi u kujnu.“ Mirej bi izvadila sirup, bilo koji, sipala bi malo u čašu, koju bi onda napunila vodom do vrha. Silvi bi popila bez pogovora, čak i kad bi bio lošeg ukusa. Mirejine oči su bile vrlo svetle plave boje, koja je vukla na sivu, zavisno od vremena. Bore su joj se nagomilale oko usta, ali su joj obrazi ostali glatki i meki. Kosa joj je još imala smeđe odsjaje. Nosila je haljine sa geometrijskim šarama. To su bile stare uspomene koje nije htela da baci. Koliko je Silvi bila debela, toliko je Mirej bila vitka. Silvi nikad nije videla da je pojela sve iz tanjira, pitala se, uostalom, šta ona uopšte jede: u njenom frižideru nikad nije bilo ničega, osim nekoliko jogurta, prepolovljenih limunova i okrajaka krušaka koji su se polako kvarili na tanjiru. Mirej je u mladosti stvarno bila lepa (Silvi je videla fotografije), ali je tvrdoglavo odbijala da to prizna. Govorila je: „Pa naravno, bila sam mlada, to je normalno. Kad je čovek mlad, manje je ružan, posle si onakav kakav si.“ Nije volela da joj se protivreči, malo je pričala o prošlosti, a još manje o svom mužu, koji je umro dvadeset godina ranije. Jedino je sin dolazio povremeno kod

nje, bez poziva. Išao joj je na živce. Zvao ju je svake nedelje kako bi je zasipao pitanjima. Da li je lepo jela? Kako spava? Je l' izmerila pritisak? Da li je dala krv na analizu? I, pre svega, kada će se preseliti u Bordo? Unapred je znao odgovor, ali ga to nije sprečavalo da bude uporan. Mirej je jednoga dana naprosto dala slušalicu Silvi: „Reci mu da da nikad neću doći i da me više ne zove, dosta mi je više te budale.“ Silvi je morala da improvizuje: „Uh... ovaj, vaša mama se malčice umorila, ali sada je sve opet u redu. Zvaće vas večeras. Ostaću malo s njom, ne brinite.“ Kao što se i moglo očekivati, sin je odmah došao i Mirej joj je zato natrljala nos. To nije bilo fer. Silvi nekoliko dana nije dolazila, a onda je, jedne večeri, Mirej pozvonila na njena vrata, s mačkom u naručju. Životinji nije bilo dobro, trebalo ju je odvesti kod veterinara. To nije bilo istina, mačka je pucala od zdravlja. Ali Mirej je bila takva, previše ponosna da bi se izvinila.

Ninu nije bilo jasno šta Silvi nalazi u njoj: „Zar ne misliš da te malo zloupotrebljava? Mogla bi da ide sama u mesaru, ne hoda tako loše!“ Silvi ga je uveravala kako joj to nije teško. Mogla je da pomáže komšinici, na kraju krajeva, Mirej je pomagala Aleksiju kad je preskočio drugi razred (preslišavala ga je celokupno gradivo trećeg razreda). Zato što je Mirej deцениjama bila nastavnica, pa čak i profesorka u gimnaziji u Žuela Turu. Kada bi otišla na pijacu, četrdesetogodišnji grmalji su se rukovali s njom i oslovljavali je sa „gospođa Šantrel“. I dalje su delovali uplašeno, jedni su želeli da joj guraju kolica, drugi su joj predstavljali svoju decu, a neki su joj čak pričali o svojoj karijeri (pogotovo nekadašnji loši đaci). Mirej se često izgovarala svojom starošću ili posetom kardiologu da bi ih prekinula.

Otkako je Nino dobio otkaz, imao nervni slom, bio na klinici za hitne slučajeve, Silvi je odlazila kod Mirej onda kada su svi spavali (pogotovo Nino, ošamućen od neuroleptika). Zajedno su gledale serije, prelazeći s kanala na kanal. Mirej je nije ništa

pitala, ni zašto je tu, ni gde joj je muž. Rekla bi samo: „Ah, opet si došla! Jesi li videla kako ovaj loše glumi!? A tek ova prakljača, zar ne bi mogla da prestane da se smeška? Ona uopšte ne razume ono što govori!“ Silvi je samo jednom pomenula svoje probleme. Mirej ju je saslušala bez reči, a onda je zaključila: „Čovek nikad ne može da računa na muškarce. Uvek se utrojnaju. Živi, dakle, svoj život.“ Posle toga je promenila kanal i zadremala. Sve se češće događalo da iznenada zaspi. To je bilo zbog godina. Kada bi joj se to desilo, Silvi bi isključila televizor i slušala bi, sama u mraku, kako Mirej hrče. Ponekad bi plakala u tišini. Nije plakala od tuge. To joj je bio ventil, izbacivala je višak osećanja. Posle bi se uvek bolje osećala. Uostalom, šta je drugo mogla da radi u toj staroj kući, s mačkama koje su prele na jastucima ukrašenim vezom i frižiderom koji je na svakih dvadeset minuta počinjao da zuji?

Nino je u poslednje vreme živnuo. Dešavalo se da u vreme kada treba da ide na spavanje i dalje grozničavo klikće kompjuterskim mišem, što nikad nije bio dobar znak, pošto je u takvim slučajevima ponovo počinjao da kritikuje *Simeks* kao navijen. Je li primećivao da je plakala, da je umorna, da je očajna zbog svih tih kilograma koje ima? Jednom je prasnula: „Smučio mi se *Simeks*, Nino. Neću više da slušam o njima.“ Bilo je kasno, te večeri je zaspala kod Mirej i nije bila baš bistrog uma. „Ja sam takođe na izmaku snage, Nino... Shvataš li da će se ono što je ostalo od tvoje žene na kraju raspasti u paramparčad?“ Nino se nije iznervirao, nije rekao da to nije fer, prišao joj je i stegao joj ruku iz sve snage. Osetila je suze na vrhovima njegovih prstiju. Dugo ju je ljubio, milujući joj grudi. Tada ju je, za tih nekoliko minuta, vratio godinama unazad, na sam početak: u vreme kada je još imao nešto malo kose na glavi i neuništiv osmeh. Pravi Nino nije bio daleko, oporaviće se.

Žue la Tur nije bio selo, nije, međutim, bio ni veliki grad, a ruku na srce, nije bio ni turističko mesto. Ili ipak jeste. Imao je

tu kulu na glavnom trgu, ogromnu građevinu koja je prkosila vekovima, ratovima, kugi i epidemijama gladi i koja je nadživela stari srednjovekovni zamak spaljen za vreme Francuske revolucije. Bilo je znatiželjnika koji su dolazili da je obiđu. Pominjala se u vodičima, dobijala je jednu, nikad dve zvezdice. To je značilo: „Svratite ako imate vremena, ali nemojte da skrećete s puta zbog nje.“ Silvi je stanovala u donjem delu grada. S prozora je videla vrh kule i po lepom vremenu je mogla da nazre poneku siluetu koja se nalaktila na prozor kako bi se divila pogledu. Kula nije marila za otpuštanja, novo rukovodstvo, Ledijeva odsustva s posla, Maksove loše ocene ili uporno ćutanje. Kula je sve to ravnodušno posmatrala poručujući: „Ja ću ovde biti i kada vas više ne bude, slobodno, dakle, možete međusobno da se poubijate!“

Zašto se Silvi tu doselila? Zašto živi u tom gradu? Sve je to bilo posledica pukog spleta okolnosti. Silvi je tada bila u sedmom mesecu trudnoće s Maksom. Nino i ona su otišli u veliki tržni centar da potraže kolica na sniženju i dok su se vraćali, po julskej žezi, Silvi je počela da preklinje muža: „Parkiraj se bilo gde, potpuno mi je svejedno. Moram hitno da piškim.“ Završili su u velikom kafeu prekoputa kule. I pogled im je pao na veliki plakat. *Placevi na prodaju, na dva koraka od prodavnica*. Na plakatu se smešila neka porodica, žena je bila trudna, isto kao ona. Za razliku od Silvi, ona se nije ugojila ni gram. I držala je devojčicu za ruku. To je bilo kao u američkim serijama: mala složna porodica u kućici u cveću. Zamislila je sebe kako, takođe vitka, radi nešto u kući, s bebom u naručju, kako u zimskim večerima čita časopise iza velikih staklenih vrata, a u letnjim večerima dočekuje prijatelje koji dolaze na piće. Nažalost, njihova kuća nije bila tako lepa kao ona na plakatu. Bila je sagrađena navrat-nanos i ubrzo su počele da se nižu popravke. Najpre je trebalo učvrstiti krov, pričvrstiti crepove, koji su iskakali po jakom vetru, i zameniti prozore zbog promaje, a onda je na sve strane počela da curi voda. Vodoinstalater je

čupao kosu, a njih je sve to koštalo čitavo bogatstvo, tako da su morali da prestanu da koriste jedno kupatilo. Nakon što je dobio otkaz, Nino je izjavio: „Dobro, sad imam vremena, sve ću da renoviram. Treba samo da pogledam na internetu. Dosta je bilo sa svim tim budalama od vodoinstalatera!“ Vredno je radio nedelju dana, demontirao je (zajedno s Medom, svojim drugom iz detinjstva) kadu, klozetske šolje i umivaonike i sve je to stavio u garažu, ali je na tome i ostalo. Kada se Silvi, kasnije, raspitivala o tome, uveravao ju je da će se ponovo latiti posla, da je to pitanje dana, da čeka promotivne prodaje na internetu (da bi kupio novu kadu). A kad je pomenula angažovanje novog vodoinstalatera, pobesneo je, rekao je kako ona ne veruje u njega, kako niko više ne veruje u njega, kako mu samo treba malo vremena da prouči problem, kako se on nije školovao za vodoinstalatera, ali će, kada bude znao sve parametre, uštedeti hiljade evra celoj porodici i svi će biti na dobitku. Silvi nije navaljivala, iz straha od povratka bolesti.

Kula nije bila rekla svoju poslednju reč. Odmah posle useljenja majka ju je podsetila na taj događaj. Silvi je poznavala kulu, posetila ju je jedne nedelje s porodicom. Upravo je bila napunila šest godina. Potražila je fotografije snimljene toga dana, ali nije ništa pronašla. Njena majka, međutim, nije imala običaj da laže. Zašto bi izmislila porciju pomfrita koji je pojela u kafeu prekoputa, sladoled od vanile i jagode koji joj je kapao na majicu, trkanje s vrapcima, pa umakanje ruku u hladnu vodu u fontani? Otac je posle ručka hteo da se popne uz osamdeset devet stepenika u kuli. Majka je rekla: „Silvi i ja te čekamo ovde. Pretoplo je.“ Silvi je, međutim, htela da pođe s njim, uhvatila se za njega iz sve snage. Majci se mnogo dopadala ta koincidencija: „Ipak je neobično da si se nastanila u podnožju kule. To nije slučajno, Silvi, to je nesvesna počast tvom ocu.“ On je umro kad je Silvi imala dvadeset godina. Silvi nije verovala u duhove. Ipak je kupila kartu od dva i po evra tačno godinu

dana posle useljenja. I popela se uz osamdeset devet stepenika. To je bilo prilično teško s njenom kilažom. Morala je svaki čas da se zaustavlja. Plakala je zbog sveg tog sala. Kad je stigla na vrh, učinilo joj se da je prepoznala svoju kuću i fotografisala ju je. To je bila tačkica pored gomile drugih, isto tako sićušnih tačkica. Kula je bila u pravu: bili su samo zrnca prašine koja će uskoro zauvek nestati. Vetar joj je duvao kroz kosu. I sećanja su odjednom izronila na površinu: tu gore je toga dana duvao vetar, u naletima, kosa ju je šibala po licu i očeva brada ju je ubola kad ju je poljubio kako bi joj čestitao nakon što su stigli na vrh. Otac ju je voleo, voleo je tu šestogodišnju devojčicu. Šta bi mislio o ženi kakva je postala?

*

Šarlot je bila tu, ali Silvi to još nije znala. Nastavila je da radi isto što i pre, vraćala se rano s posla, svraćala u mesaru, nosila šnicle Mirej, ćaskala s njom, pregledala Maksove domaće zadatke, u kojima joj ništa nije bilo jasno, čitala Aleksijeva libreta na italijanskom, koja takođe nije razumela, tražila je za Nina kurseve koje on nije hteo da pohađa, gledala stranice Žesike For na *Instagramu* kako bi pustila mozak na otavu, čekala dolazak svoje majke, koja je uvek kasnila, ponovo odlazila na posao, čekala svoju kafu, mimoilazila se sa senkama koje su bežale po hodnicima. Šarlot je, međutim, bila tu, Šarlot je dremala, još se ništa nije naslućivalo, sve je tek bilo u pvoju.

A Ledi je za to vreme likovao. Njegova slika je zauzimala istaknuto mesto u velikom predvorju, priredio je veliki banket kako bi to proslavio. Slikar Eduar Lesing održao je lično kratak govor o čarima noći, citirajući velikog pesnika koji je govorio o „nagim boginjama što se valjaju u oblacima duše“. Ledi je gromoglasno pljeskao, a zatim se pridružio velikom slikaru na malom podijumu. Hteo je nešto da objavi. *Moji slatki snovi* će uskoro ući u novu eru, u eru pametnih dušeka koji će meriti

telesnu temperaturu, srčani ritam i ritam disanja i menjati mekoću u zavisnosti od faze sna u kojoj se spavač nalazi. Bili smo na pragu novog sveta, čiji je ključ bio u rukama kompanije *Moji slatki snovi*. Onda se ALP, glavni gazda, na jedvite jade dovukao do mikrofona, raširio neki papirić i pročitao ono što je na njemu pisalo. *Moji slatki snovi* su veoma uspešna firma u stoprocentnom francuskom vlasništvu, koja nikad nije izgubila dušu, koja je odolela zovu stranih ulaganja, izlaska na berzu, *Moji slatki snovi* su ostali samostalna porodična firma, ponosna što je takva. Svi su pljeskali, a ALP se spotakao i umalo nije pao, ali ga je Ledi uhvatio. ALP u Ledijevom naručju, to je bilo veoma simbolično.

Kad je poslužen švedski sto, Silvi se zaletela ka njemu. To je bilo najbolje rešenje da ne bi delovala usamljeno i očajno. Pojela je ceo jedan red kanapea. Bili su izvrsni, takve stvari ne bi nikad smela da jede pre ručka. Potražila je očima nekog poznatog, neki pogled koji bi je umirio, ohrabrio, ali su svi bili zaokupljeni razgovorom, smehom ili flertovanjem. Silvi bi se u takvim slučajevima zalepila za Nadin, predsednicu sindikata, koja bi je na kraju uvek primetila i uputila joj neku ljubaznu reč. Nadin je ovoga puta bila usred razgovora s devojkama iz računovodstva. Silvi joj se malo približila, Nadin ju je konačno opazila i odvukla na drugi kraj dvorane. Šta li ju je spopalo?

„Silvi, ne bih da te plašim, ali svi oni nešto muljaju. Priprema se plan otpuštanja, sigurno za sledeću godinu. Podaci o prodaji u Aziji nisu nikakvi, beleži se pad. Nije postignut očekivani uspeh, svi lažu. Povrh svega, ovo čudo od pametnog dušeka košta kô da je od suvog zlata. *Moji slatki snovi* bi mogli da propadnu. Htela sam ovo da ti kažem zato što znam da imaš decu i da ti je muž ostao bez posla!“ Silvi je osetila da su joj se obrazi zažarili. „Šutnuće me?“ To je bio vapaj, smesta joj je trebao odgovor. Nadin je ostala neodređena. Izvesno je da će neki biti otpušteni. Koliko njih? Nema pojma. Silvi su išle naruku samo njene godine i situacija kod kuće: dvoje dece

i nezaposleni muž. Ali da li je to bilo dovoljno? Nadin to nije mogla da potvrdi. Silvi je halapljivo pojela još jedan red kanepea, a zatim još jedan, i popila je jedno pa još jedno piće. To je bio strah, trebalo je da se napuni, morala je da se napuni po svaku cenu, do vrha, kako strah ne bi pokuljao napolje. Ostaće bez posla? Nemoguće! Nino će se ponovo razboleti i zajedno će još više potonuti. Upiljila se u Ledija, koji je još razgovarao sa slikarom. Bila je sigurna da će je otkucati, staviti na spisak. Reći će: „Oh, ona je potpuno beskorisna. Sasvim ću se lepo snalaziti i bez nje.“ Nadala se da će privući njegovu pažnju, usrdno ga zamoliti pogledom, usred te gužve, ali je Ledi bio previše zaokupljen tim prokletim slikarom i njegovom usranom slikom, svim tim potrošenim hiljadama evra koje bi njoj, Silvi Verbaldi, omogućile da renovira kuću jednom zasvagda. Zašto novac uvek odlazi na gluposti?

Silvi se vratila na svoje mesto. Nije imala šta da radi. Prošlo joj je radno vreme. Taj nedostatak posla bio je užasan. Nije li sve to bilo unapred smišljeno zato da bi je priterali uza zid, stavili pred svršen čin, zato da bi na kraju počela da guta pilule i po ceo dan zuri u onu prokletu kulu? Problem će biti rešen: Silvi Verbaldi će dobiti otkaz!

Odlučila je da napiše dugo pismo Lediju. Treba da mu izloži svoj slučaj, kaže sve što joj leži na srcu i stavi tačku na tu neodrživu situaciju, na oskudicu, nemanje, uskraćivanje posla. Čak i psi imaju zadatke koje treba da izvrše, čak i psi. Pa ume ona da zakazuje sastanke, organizuje, sažima, štampa, govori... Nasumice je otvorila dokument koji je stajao na desktopu njenog kompjutera i koji nije imao ime. To je bio tekst od dve-tri strane koji je obrisala nakon što ga je iščitala na brzinu. Bio je prilično zbrkam, govorio je o Žesiki For, o najnovijim epizodama serije *Veruj*. Silvi je pogledala datum: ponedeljak, dan kada je ALP došao u posetu, sigurno je pisala tek da nešto piše, pretvarajući se da radi. Uopšte se nije toga

sećala. To je bilo maltene smešno. Pokušala je da napiše novu epizodu serije, početak pete sezone. Pisalo je: „Žesika neće više deliti kancelariju s Ejndžel, ubuduće će sva kontrola biti u njenim rukama i ćerka će joj biti oteta.“ Sledila je gomila ideja, sve jedna neverovatnija od druge. U poslednjem pasusu je napisala: „Šarlot. Starost: 25 godina. Visina: 1,83 m. Oči: boje lešnika, tanak bledoplavi krug oko dužice. Obim struka: 62 cm. Početak radnje: Šarlot je naga. Nalazi se u nepoznatom krevetu. Muškarac pored nje ima modrice po licu. Šarlot oblači gaćice, bluzu, sako i treska vratima. Uopšte je nije briga za tog tipa. Ima razgovor za posao, ne dolazi u obzir da ga propusti. Ulazi u predvorje preduzeća. Hladno je, ružno. Daju joj propusnicu. Zahvaljuje i hvata lift. Dvojica muškaraca joj pridržavaju vrata. Šarlot ih ne vidi.“ Šta je ovo uradila? Zašto bi napisala ovako nešto? Šarlot je bila sporedan lik u seriji *Veruj*, pojavila se u nekoliko epizoda. Činjenica je, međutim, da je Silvi obožavala taj lik: Šarlot koja nije imala kuću, niti bilo kakve obaveze, koja je u prošlosti bila preterano osetljiva i ranjiva i koja je svojevremeno zavela Žesikinog muža.

Dobro, skretala je s puta. Treba da piše Lediju, zauzme se za sebe, spase svoje radno mesto. Silvi je izbrisala sve te buda-laštine o seriji *Veruj* i sada je pred njom ponovo bila prazna stranica. Pomislila je: „Hajde, treba da smišliš nešto efektno, ali nemoj da kukaš, ostani optimistična, hvali svoje vrline.“ Pokušala je da se seti svega što ume da radi, što je već radila, što bi umela da radi, ali što se više trudila, misli su joj sve više lutale. Pokušala je da ispruži ruku i dobila je snažnu vrtoglavicu. Da li je to bilo zbog alkohola? Naterala je sebe da diše polako, da ne paniči, ali joj je srce lupalo kao ludo i vrhovi prstiju su je pekli. „Umreću ovde, sad, dok svi krkaju za švedskim stolom.“ Pogledala je taj dugi hodnik sa svim tim vratima u njemu, pa svoj malecki radni sto, za koji bi čak i neki petnaestogodišnjak rekao da je premalen, a onda vrata Ledijeve kancelarije, ta

velika, bela, većito zatvorena vrata sa zatamnjenim staklom. Ponovo je pokušala nešto da učini, ali je ostala prikovana za stolicu. „Ako ću da umrem, bar da mi bude udobno.“ Zato je spustila glavu na sto, duboko udahnula i pomirila se sa sudbinom. Preletela je preko kule, izgubila se na marsovskom suncu, veslala je na debelim gumenim dušecima na naduvavanje, ponovo je videla ispijeno i napeto očevo lice na dan njegove smrti. Učinilo joj se da čuje muziku, da, prepoznala je tu pesmu: *Zbog koga plavuše plaču?* To je bila Silvi, ona prava Silvi, Silvi Vartan, koju je njena majka obožavala i po kojoj je i dobila ime. Ko je pustio tu ploču? Da li su namerno to uradili? Hoće da joj se narugaju? Zažmurila je, ponovo se začuo tihi žagor, muzika je nestala, refren je utihnuo. Tada je neki glas u njoj viknuo: „Neću da umrem! Nemaš pravo da umreš!“ Ko je to progovorio? Ko je to rekao?

Silvi se na jedvite jade uspravila. Na kompjuteru je i dalje bila bela stranica. Pritiskala je dugmad na tastaturi, šaka ju je sada slušala. Napisala je: „Poštovani gospodine Ledi, želim da vas obavestim o situaciji u kojoj se nalazim...“ Napregla se iz sve snage da smisli nastavak, pronađe japanske pesme ili citate koji bi joj išli naruku i koji bi očarali prefinjeni um tog čoveka, ali joj ništa nije palo na pamet. Njeni prsti su tada prešli na nešto drugo, pomilovali su dugmad, pa su se obrušili na tastaturu. Napisala je: „Šarlot“, a zatim desetine i desetine reči koje su formirale na desetine rečenica. Silvi nije mogla da obuzda šaku koja je klizila s jednog dugmeta na drugo, nastavljajući priču tamo gde ju je ostavila nekoliko dana ranije, kod lifta u prizemlju. Šarlot je bila na razgovoru za posao. Šarlot je primljena. Šarlot je ostavljala fenomenalan utisak. Svako ko bi je pogledao, bio muškarac, žena, dete ili pas, ostao bi hipnotisan.

Silvin telefon je zazvonio. To je bio Nino. „Zar nije trebalo da odeš po Maksa?“ Pogledala je na zidni sat. Bilo je pola pet, Maks je čekao. Bila je sreda. Uzela je svoje stvari i izjurila napolje.

*

„Jesi li dobro, mili?“ Veliki smeđi pramen padao mu je na oči. Ponovila je: „Jesi li dobro, Makse?“ – „Aha.“ – „Je l' bilo dobro na likovnom?“ – „Aha!“ – „Pobogu! Kaži još nešto! Ne možeš da odgovaraš samo sa 'aha'!“ Silvi je dreknula. „Jesi li ti dobro, mama?“ – „Vrlo dobro. Ja sam vrlo, vrlo dobro.“ Kad su stigli u Žue la Tur, zaputila se u centar grada, krenula niz glavnu ulicu, parkirala se iza spomenika. „Dođi, mili, malo ćemo da pešačimo.“ – „Ali zašto, mama? Treba da se vratimo kući, moram da radim.“ – „Šta treba da radiš?“ – „Pa domaći, imam mnogo za domaći.“ – „Stvarno? Kod kuće nikad nemaš domaći, a sad imaš mnogo za domaći?“ – „Ali, mama!“ – „Makse, da li ja od tebe tražim mnogo toga?“ – „Pa tražiš, ima stalno nešto da se radi: da se sređuje kuća, pomaže tati, pazi na tatu, radi s tatom u bašti, ide s tatom u kupovinu, jednom sam čak išao i u mesaru za Mirej.“ – „E pa sada ću da tražim od tebe još nešto: da konačno obiđemo grad u kome toliko dugo živiš.“ Silvin glas je bio drugačiji nego inače. To je i sama uvidala, ali nije mogla ništa da učini povodom toga. Telo joj više nije dobro funkcionisalo.

Odvela je sina do podnožja kule. Blagajna se zatvarala za pola sata, imali su dovoljno vremena da se popnu na vrh. Maks je pročitao natpis na tabli: *89 stepenika* i uzviknuo: „Ali, mama, nema šanse! Ti si prolupala! Je l' 'oćeš da me ubiješ?“ Ni njoj nije bilo do penjanja, ali je stvarno morala to da uradi. Odvratila mu je: „Penji se, Makse, ili ću ti zviznuti šamar“ i gurnula ga ispred sebe. Prošli su kroz veliku dvoranu gde su se održavale izložbe lokalnih umetnika i zaputili se pravo prema vratima iza kojih su se krile velike zavojite stepenice. „Ulazi, ja idem za tobom.“ – „Ali, mama, jesi li poludela? Zašto ovo radiš?“ – „Makse, nećeš umreti zbog jednih stepenica!“ Nije više imao argumenata, počeo je da se penje, Silvi je išla za njim. Penjanje

je bilo dugo, naporno, Silvi se držala za gelender, dahtala je. Maks se presamitio. „Mama, hoću da siđem.“ – „Ne, Makse, uspećemo.“ Da bi došla do daha, na poslednjoj krivini se zastavljala na svakom stepeniku. Kad su stigli na vrh, Silvi je zagrlila sina i snažno ga stegla, kao nekad, kao da je i dalje beba koju je volela da mazi i koja nikad nije govorila „ne“. „Mili moj Makse, treba oboje da smršamo. Ja ti stvarno nisam dobar uzor. Obećaj mi, Makse!“ Odmakao se od nje, majica mu je bila mokra od znoja. „Aha, to je zbog čokolade, zbog svih onih sranja koja kupujem.“ Ovo je bila dobra reakcija, nije se bunio. „Da, srećo, oboje treba da prestanemo da jedemo čokoladu, ja je takođe kupujem i onda je sama pojedem u kolima da je ne bih odnela kući.“ – „Ja sam je sakrio u svojoj sobi.“ – „I ja je imam u svojoj sobi, dušo, sakrivenu između velikih atlasa koje nikad ne otvaramo.“ Nalaktili su se na ogradu. Duvao je vetar, jak vetar, nalik na onaj što duva sa pučine i odiže vas od zemlje kad ste na obali okeana.

Maks se okrenuo prema majci. „Jesam li ti ružan, mama?“ – „Naravno da nisi, dušo! Prelep si! Ali, znaš, nije dobro da se ima višak kilograma. To nas ne sprečava da budemo lepi, ali nije zdravo i tačka.“ Uopšte nije tako mislila, ali ga je slagala da bi ga ohrabrila. Njen sin se nagnuo kako bi potražio njihovu kuću. „Pogledaj“, rekla je Silvi, „mi tamo živimo, vidiš onaj crveni krov? Pored je Mirejina kuća s narandžastim crepovima, a iza su Lemonenovi, koje ne voliš. Uostalom, ni ja ih ne volim.“ Maks je uzviknuo: „Ono tamo kao da je tata, u bašti!“ – „Ma ne, varaš se, ne bi se video odavde. Pogledaj tamo, pravo ispred nas, industrijsku zonu s velikim sivim krovovima, e pa ja tamo radim, tamo su *Moji slatki snovi*. Išao si tamo kao mali, sećaš se? Bila je božićna proslava.“ Maks se okrenuo na drugu stranu, gde se pogled pružao ka Bordou, između vinograda i brežuljaka pod šumom. „Znaš, Makse, ja sam ovamo došla sa svojim ocem i popeli smo se ovim stepenicama. Vidiš, nisam to zaboravila.“ – „Je l' i on bio debeo?“ – „Jeste malo, nije bio gojazan, ali

je bio krupan.“ – „Zašto si me dovela ovamo, mama? Je l' tata bolestan?“ – „Ma ne, mili, htela sam da razgovaram s tobom. Osim toga, odavde kuća izgleda potpuno drugačije. Ko bi rekao da se kupatilo raspada? Da bi staklena vrata mogla da puknu i da je celoj kuhinji potrebno renoviranje?“ Čuo se zvižduk, to je bio čuvar. Trebalo je da siđu.

Kad su stigli kući, Silvi i Maks su zatekli Nina kako leži na trosedu u dnevnoj sobi. Mirej je bila iza pulta i sipala je kašike brašna u veliku činiju, a Aleksi je pustio neku operu kao muzičku pozadinu. Silvi je isključila muziku, Nino je s teškom mukom ustao, krupne kapi su mu padale s brade. „Tu si, draga! Pa zašto se nisi javljala? Sat i po kasniš! Sat i po! Pomislio sam, šta znam... na najgore... da si doživela saobraćajnu nesreću, da su te oteli, uzeli za taoca, ili da ti je pozlilo u kolima, ponekad imaš vrtoglavice...“ Mirej se umešala: „Rekla sam mu da ne brine, ali nije vredelo, pa sam umutila testo za palačinke, to uvek dobro dođe. Osim toga, on voli palačinke. Je l' da, Aleksi?“ Mirej je odložila kašiku i oprala ruke na slavini koja je curila. „Dobro, ostavljam vas. Rekla sam ti, Nino, da je Silvi ozbiljna žena, da uopšte nema razloga da se brineš. Osim toga, šta bi teroristi tražili u Žue la Turu?“ Okrenula se pre nego što je otvorila vrata. „Ah da, uradila sam domaći s Aleksijem. Mislim da se dosađuje u školi, ili je prerastao drugi razred, trebalo bi videti...“

Kad su dečaci legli, Silvi je obuzela snažna želja da izađe na vazduh, ali ju je Nino pratio u stopu. Čekao ju je čak i ispred vrata ve-cea. U devet su se popeli u spavaću sobu. Nino je skinuo sve sa sebe. Pomislila je da će nešto pokušati, zagrliti je, staviti joj ruku između butina ili joj ljubiti stopala, što je ponekad voleo da radi. Nije se, međutim, desilo ništa od svega toga. „Okrećem stranicu, završio sam sa *Simeksom*. Slažeš se?“ – „Da.“ Pomilovao ju je po kolenu. „Važni smo samo nas dvoje. Hoću, mila, da sve govorimo jedno drugom, kao pre. Sve

ćeš da mi kažeš, važi? Nešto te muči?“ Da li je trebalo da mu kaže istinu: da je pred otkazom, da je na poslu u zapećku, bez mogućnosti da to promeni i ideje kako da to prevaziđe? Zar je trebalo da ga uznemiri, s obzirom na to da nije mogao da podnese zakašnjenje od jednog sata? „Ne, sve je u redu. Posao mi nije previše težak. U firmi me baš vole. Osim toga, danas sam imala fenomenalan razgovor s Maksom. Držaćemo zajedno dijetu. Motivisaćemo jedno drugo.“ Nino joj je spustio glavu na grudi. „O Bože, ovde si, o Bože! Ovde si, sa mnom, nisam verovao, nisam više verovao u to!“ Plakao je kao da je stvarno doživela saobraćajnu nesreću u kojoj je ostala nepovređena.

Silvi je u dva ujutru i dalje bila budna. Otvorila je prozor. Povećarac ju je pomilovao po obrazu, donevši miris sena s trunkom mirisa orlovih noktiju iz obližnje žive ograde. Ružin grm u njenoj bašti bio je klonuo, živica nije više bila uredna, korov je prekrrio kamene ploče, a nosači ljuljaški, na koje niko više nije sedao, polako su rđali. Vidi, vidi, kod Mirej gori svetlo. Silvi je pogledala na sat: bilo je pola tri ujutru, zašto Mirej nije ugasila svetlo? Ona nije volela da rasipa novac. Silvi je obukla crni mantil, prešla onih nekoliko metara koji su delili njihove kuće i tiho pokucala na komšiničina vrata. Niko nije odgovorio. Ubacila je u bravu ključ koji joj je Mirej dala. Šta ako su neke barabe došle da je ubiju? Šta ako se Mirej kupa u sopstvenoj krvi? Ili ako je imala srčani napad? Evo, Nino je preneo svoj strah na nju. Prošla je kroz hodnik, ušla u kuhinju, bacila pogled u dnevnu sobu. Mirej je bila tamo, hrkala je u velikom kožnom naslonjaču koji joj je sin poklonio za Božić, ispred televizora na kome se prikazivala emisija o vulkanskim ostrvima. Silvi je isključila televizor i sela na dvosed presvučen ružičastim plišem. Zašto joj se Mirejina kuća dopada više od njene rođene kuće? To nije normalno. Normalna žena ne bi želela da pređe u drugu kuću u pola tri ujutru. U mrtvoj tišini noći, Silvi je prošaputala: „Sigurno ću dobiti otkaz, ali to nije

strašno pošto svi mogu da krenu od nule, čak i ja. Treba samo da smršam i sve će biti u redu. Već se osećam lakše. Danas sam napisala čitave stranice gluposti, ne znam već čega... zato da bih popunila prazninu. Ja i jedem zato da bih popunila prazninu. Maks je isti kao ja, ali to će se promeniti...“ Saba, jedna od Mirejinih mačaka, skočila joj je u krilo. Silvi je vrisnula. I Mirej je vrisnula. „Ne brinite, Mirej, mačka je izašla napolje, pa sam zbog ulice, vozila, svega toga...“ – „Koliko je sati?“ – „Kasno je, ostavljam vas da spavate.“ Mirej je ponovo uključila televizor. „Dobro, idi kući. Vidimo se sutra i nemoj više ovako da me plašiš!“

Silvi je ponovo legla pored Nina. Ako dobije otkaz, Nino to nikad neće saznati.

*

Trebalo je da se pomiri s onim što je bilo očigledno: nije sposobna da napiše lepo pismo gospodinu Žan-Deniju Lediju, svom šefu. Neće uspeti da pronađe prave reči, osim ako se ne upiše na ubrzani kurs tipa *Kako ubediti nadređenog u sopstvene kvalitete ukoliko su međuljudski odnosi izuzetno zategnuti*. Istovremeno, nije digla ruke od Šarlot. Nekoliko puta je pročitala tu glupu pričicu koju je, bez razmišljanja, započela tri dana ranije, prebacila ju je u „korpu za otpatke“, a onda ju je izvadila iz nje, ponovo pročitala i ideje su krenule da dolaze, tek tako, jedna za drugom. Najpre ih je odagnala, usredsredila se na Žesiku For, mejlove sindikata, narudžbine papira za kancelariju, a onda je, iznenada, njena šaka krenula da piše sama od sebe: samo red-dva, zatim tri-četiri reda i, pošto je jedna ideja povlačila za sobom drugu, to se pretvorilo u nekoliko pasusa, a zatim nekoliko strana, samo je trebalo pratiti muziku. To, naravno, nije imalo mnogo smisla, štaviše, bilo je potpuno besmisleno, ali joj je ta vežbica smirivala živce i sprečavala je da razmišlja o otpuštanju. To je bila neka vrsta skretnice, brane.

Zato Šarlot iz njene priče ubrzo nije više imala nikakve veze s onom iz serije *Veruj*. Njena Šarlot je bila u istom položaju kao ona (bila je asistentkinja jednog drugog Ledija, u jednoj sličnoj firmi), ali je imala oružje: telo iz snova, oštar jezik i izuzetnu oštroumnost. I Ledi je u toj priči bio opsednut svojom asistentkinjom. Čak je počinjao da gubi glavu zbog Šarlot i ona je to zloupotrebljavala. Bilo je lepo videti Ledija kako šljafuje, kako se muči, preznojava, muca, preklinje... pred neumoljivom Šarlot, koja ga je puštala da se peče na tihoj vatri. Da li je imala neki određeni cilj? Dokle će ići? Silvi to još nije znala, ali je to golicalo njenu znatiželju: želela je da upozna Šarlot. Nije bila njena krivica što ju je ta iznenadna želja za pisanjem obuzela tu, u kancelariji, dok je sedela ispred te bele stranice. Izluđivala ju ta prokleta praznina. Pismeni sastavi joj, međutim, nikad nisu bili jača strana, uvek je dobijala loše ocene i razočaravajuće komentare. Nije imala pojma o književnosti. Tačno je da je odmalena mnogo čitala, ali sve i svašta. Svega je tu bilo: očevih kriminalističkih romana (Simenon i *San Antonio*), majčinih ljubica, bezobraznih stripova koje je krila iza onih o Asteriksu, fantastike u ogromnim količinama, s čudovištima koja vole svežu krv, *Neobičnih priča* Pjera Belmara... to baš i nije bila velika književnost koja se detaljno proučava! Ali kakve ima veze, pisanje joj je postalo hobi, kao, recimo, pletenje. Neke žene vezu, rešavaju sudoku ili ukrštene reči. Silvi je pisala svoju priču o Šarlot.

Šta je u tome opasno? Ništa. Kao prvo, niko nikada neće čitati ono što ona piše. Kao drugo, zbog te zanimacije se sticao utisak da je usredsređena, marljiva, zaokupljena poslom. Kao treće, pisanje joj je odvrćalo misli i čak je spasavalo od dosade bolje nego sve fotografije Žesike For na *Instagramu*. Silvi je volela da ulazi u vitko i mišićavo telo koje je podarila Šarlot. Lepo se osećala na visokim potpeticama, u čipkastim tangama, mini-suknjama, s crvenim ružem na usnama, u lepršavim bluzama s dubokim izrezom, s dugom, teškom, gustom, talasastom

kosom, u čarapama s halterima, u salonkama ili u čizmama s visokim sarama. Njenu junakinju nisu boleli zglobovi, nije morala da prikriva salo i uvlači stomak, nije imala podočnjake koje je trebalo maskirati ni sede vlasi. Šarlot je bila rasna lepotica i deo njenog sjaja prelazio je i na Silvi.

„Da li ste videli mejl? Jeste li poslali odgovor Konflanu?“ Obratio joj se pravi Ledi, onaj od krvi i mesa. Nikad ranije nije lično prilazio njenom radnom stočiću, to je uvek bio samo samolepljivi papirić, ili SMS, ili... ništa. Silvi se mučila da dokuči o čemu govori: „Konflanu?“ – „Vi radite u *Mojim slatkim snovima*?“ – „Ovaj... da.“ – „Onda znate Konflana, direktora finansijske službe.“ „Da, gospodine Ledi.“ – „Hoćete li ga onda pozvati i reći mu da sastanak neće biti u petak, već u naredni ponedeljak u devetnaest časova, i da je to 'uzmi ili ostavi'?“ – „Da.“ – „Gospođo Verbaldi, bilo bi dobro da ste... kako da kažem... istinski prisutni na svom radnom mestu, da ste prilježni!“ A onda je ponovo zatvorio vrata. Gotovo je. Dobila je otkaz, zašto bi joj se inače obraćao tim tonom? Pozvala je Konflanovu sekretaricu, prenela joj poruku, pozvala Ledija, predložila da sastanak bude u utorak u devetnaest časova, on je pobesneo, bolje da bude četvrtak u devetnaest i trideset i na kraju su se dogovorili da bude u ponedeljak u devetnaest i trideset. Kad je završila, ostalo joj je još sat i po do kraja radnog vremena. Neće se zadržati tako što će sto puta ponoviti tu scenu u svojoj glavi, o ne, Silvi će nastaviti ono što je radila pre nego što su je prekinuli: nastaviće da piše.

„Ledi je sasvim blizu. Šarlot voli da oseti njegov znoj i strah. Voli kad se preznojava, kad su mu šake vlažne. Nastavlja da piše mejl adresiran na B. Zna da Ledi čita iza njenih leđa. Onda otvoreno prelazi na stvar. Traži od B. izuzetno vulgarne stvari koje odrasli rade uz obostrani pristanak. Kad se Ledi reši da progovori, glas mu je promukao: 'Ovaj... jeste li dobili Konflanov odgovor u vezi sa ponedeljkom?' Šarlot se

polako okrene, isprsi se i netremice ga gleda nekoliko sekundi, nedokučivog izraza lica. 'Da, dobila sam. Devetnaest i trideset je u redu.' Ledi želi da nastavi razgovor, o bilo čemu, samo zato da bi ostao. Ona mu onda malo pomogne: 'Mislim da bi sa novim modelima trebalo da se okrenemo istočnim zemljama, taj region je nedovoljno iskorišćen.' – 'Odlična ideja. Mogli bismo da organizujemo putovanje, obiđemo fabrike, vidimo kakva je konkurencija u tim zemljama.' Šarlotin mobilni vibri- ra na njenom stolu, na displeju je slovo B. Pušta ga da zvoni. Ledi se zatetura, nagazi je na stopalo. 'Uh... izvinite... e pa dobro...' – 'Ma nema veze, gospodine Ledi. Prijatno večer, vidimo se sutra.'"

Stvari su se u Šarlotinom svetu tako odvijale, nju otpuštanja nisu pogađala.

*

Silvi je prvi put uhvatila sebe kako razmišlja o Šarlot jedne večeri, kod kuće, dok je nadzirala odreske koji su se pekli. Kako je uspela da zamisli tako neobičnu žensku? Šta je tačno Šarlot bila sposobna da uradi? Da li je želela Ledija? Ili je htela nešto drugo? Za večerom nije maltene izustila ni reč i Aleksi se izdrao na nju: „Mama, kažem ti da razredni hoće da te vidi. Čuješ li me?“ – „Ah da, da, mili, u redu.“ – „E pa ne, nije u redu, zato što će opet da priča gluposti, a ti ćeš da mu poveruješ.“ – „Ma neću, mili.“ Nino nije gotovo ni pipnuo svoj tanjir. Legao je na dvosed i po hiljaditi put otvorio katalog s opremom za kupatila, svoje novo omiljeno štivo. Oprala je sudove (mašina za pranje sudova bila je odavno u kvaru), ali joj to nije teško palo, bilo joj je čak zabavno, pošto su joj padale na pamet nove ideje u vezi sa Šarlot. Možda je imala na umu neki određeni cilj. Možda ju je Ledi prevario i sada joj je prepušten na milost i nemilost. Možda je Šarlot nekada bila gojazna, pa se stesala kako bi mu se osvetila. Kako je toliko ideja moglo istovremeno da joj

prođe kroz glavu? Ima li razloga za brigu? Da li je to povezano s hormonima: početak menopauze, kriza srednjih godina? Treba li da porazgovara o tome s Mirej ili možda s Ninovim psihijatrom? Ali šta da im kaže? Da je izmislila junakinju i da sve vreme razmišlja o njoj? To bi bilo neozbiljno!

Silvi je te noći htela da ode u ve-ce, ali se nekim neobičnim sticajem okolnosti obrela na trosedu, s Maksovim laptopom u krilu. Bilo je četiri ujutru. Ko bi mogao da razume tako nešto? Silvi je pisala. Šarlot je i dalje mrcvarila tog sirotog Ledija, a taj siroti Ledi je i dalje trčao za njom. Stvari su se otimale kontroli, postajale potpuno sulude. Šarlot mu je slala strastvene poruke, milovala mu nogu na sastancima, šaputala prostakluke, odlazila u njegov omiljeni restoran, a onda bi najednom prestala da obraća pažnju na njega i Ledi bi kopnio. Već je bio smršao petnaest kilograma i izdrao se na nekoliko zaposlenih u svojoj službi ne bi li smirio živce. Taj čovek je morao da bude smenjen, morao je da plati za sve žene koje je ponižavao i maltretirao. Ne, Šarlot nije priželjkivala njegovo mesto. Silvi je to počinjala da uviđa. Šarlot je želela da ga posrami, natera da oseti bolan stid kakav je ona osećala kada je, pre mnogo, mnogo vremena bila samo debela jadnica. Silvi je bila sa Šarlot u napuštenoj kući (nasleđenoj od majke), u jazbini njene bake koja je gubila razum, u barovima po kojima se motao njen polubrat, nasilnik i grubijan koga je ona obožavala, ali i u posteljama neznanaca i neznanki. Silvi je osećala njihov dah, njihove ruke koje su joj milovale dojke, njihove jezike koje su istraživali njeno telo i zadovoljstvo, da, radost zbog saznanja da je prvi i poslednji put sa tom osobom.

Silvi je u sedam bila ubeđena da je poludela, da joj se mozak raspada. Ili je u njega ušao neki zao duh, ili, još gore, da ima neku neurološku bolest. „Jesi li dobro, mila? Deluješ umorno.“ – „Ma ne, loše sam spavala... cele noći sam ružno sanjala.“ Pogledala

je na budilnik. Imala je samo trideset minuta da se spremi, ali je iznenada poževela da vodi ljubav s Ninom, tu, odmah. Skinula je spavaćicu. „Dodi,“ – „A deca, pile moje?“ – „Pa šta, velika su.“ Nino se nekoliko sekundi nećkao, kao da odmerava razloge „za“ i „protiv“ (treba reći da su im se intimni odnosi proredili otkako je dobio otkaz). „Važi, mila, ali zakasnićeš.“ Nino je skinuo gaće, presavio ih i stavio na rub kreveta (njegove stvari su morale da budu uredno složene pre predigre). Silvi je izgubila strpljenje: „Hajde, požuri, vodi mi se ljubav, brojim do deset...“ Nino je protiv svoje volje ostavio čarape, koje je upravo skinuo. Poljubio joj je dojke, butine, stidnicu, prodro je u nju i onda se, posle nekoliko sekundi, strovalio na bok. Teško je disao, držeći se za grudi. „Moje srce! Vidiš, ubrzano kuca. Juče mi je užasno pozlilo dok sam strugao pločice!“ – „Ali srce nije tu, Nino! To je rebro.“ – „Da, ali simptomi srčanog napada uvek tako počinju, čuo sam na radiju.“ – „Onda sačekaj s infarktom dok se ne vratim s posla. Hajde, moram brzo da se obučem.“

Samouvereno je izašla iz kuće. Nije se bojala da bude sama među drugim ljudima. Sada je Šarlot bila s njom.

*

Kako je Silvi došla dovde? Nije ni sama znala. U poslednje vreme je pokušavala to da zaustavi, da ne razmišlja o tome, da ubaci dokument u „kantu za smeće“, koncentriše se na posao, na novi dušek *Sweet Air*, nove proteinske dijetete, poslednji ALP-ov govor, ali se Šarlot sve odlučnije vraćala. Silvi je pokušavala da se odupre, usredsređivala je svu pažnju na keramičke pločice za kupatilo o kojima joj je Nino pričao, to je bilo izuzetno važno... ali nije vredelo, završila bi pišući, kasno noću, ili u po bela dana, ili čak u ve-ceu posle večere.

Maks je tražio da mu vrati kompjuter i Silvi je svaki put morala da izmisli neki poslovni sastanak, dokument koji je trebalo hitno pogledati, izveštaj koji je trebalo još jednom pročitati.

Nino se brinuo: šta se dešava na poslu? Ma ništa, objašnjavala je Silvi, pripremaju se da na tržište izbace dušek *Sweet Air*. Ledi je izbezumljen i mora da se oslanja na svoju asistentkinju. Kako da im kaže da je njen um iznedrio junakinju i da je potpuno zaokupljena tom ženskom? Da li bi išta shvatili? Sigurno im ništa ne bi bilo jasno, kao ni njoj. Osim toga, za Nina bi to bio novi izvor strepnje, to bi samo pogoršalo stvari.

Sve je postalo još gore kad se obrela u velikom tržnom centru, na odeljenju računara, i kad nije uspela da odoli malom, neverovatno praktičnom laptopu koji je mogao da joj stane u tašnu i koji je imao veoma izdržljivu bateriju. Odlučila je da ga plati na tri rate bez kamate, novcem sa zajedničkog računa. Nino nije više gledao izvode iz banke, neće primetiti. U početku ga je koristila samo malo uveče, rekla je da je to firmin laptop. A onda je masno slagala kako bi mogla da radi na miru. Unapređena je, oh, ništa naročito, ali Ledi joj dozvoljava da direktno nadgleda reklamnu kampanju na Tajvanu. Šef, naravno, nadzire njen rad, ali joj prepušta rešavanje manjih problema i izmene u poslednjem trenutku. Može li da očekuje povišicu, pitao je Nino. Silvi je odgovorila: da, verovatno sledeće godine. Trebalo je da se pomiri s istinom: nezaustavljivo je tonula u ludilo.

Najgore je bilo noću, kad je odlazila kod Mirej s računarom ispod miške. Oko pet ujutru, u vreme kad ju je obično mučila nesanica (protiv nje se borila homeopatskim granulama koje i dalje nisu delovale). Volela je da sedne na ružičasti dvosed, sluša Mirej kako hrče i piše. Silvi je pronašla prolaz kroz koji je najlakše stizala do svoje junakinje i taj prolaz se nalazio u Ulici de Tijel broj 12, u kući njene komšinice. Silvi je tamo napisala najčudnije scene: Ledi je u mraku, polugo, u hangaru punom dušeka *Sweet Air* i u trenutku kad veruje da je konačno postigao ono što je želeo sa Šarlot, neko ga je anonimno prijavio. Optužen je za egzibicionizam i odmah uhapšen. Ledi je bio tek prvi u dugom nizu. Šarlot je imala i druge mete. One su morale da padnu jedna po jedna, ona nikad neće odustati.

Previše je patila: njeni zlostavljači moraju da plate. U mladosti ju je kinjila, ponižavala, reketirala i napadala banda bogatih tinejdžera iz obližnje gimnazije, zbog koje je njena najbolja prijateljica izgubila život (izvršila je samoubistvo), ali njoj nisu uspeli da dođu glave jer je ona izašla iz tog pakla, promenila se i odlučila da postane njihova najveća fantazija pre nego što ih uništi. Ledi je bio gotov. Ostalo joj je da likvidira još šestoricu. Šarlot je imala vremena napretek, Silvi takođe.

Silvi se, s laptopom u krilu, našla jednog jutra licem u lice sa Stanom. Mirej je prethodne godine angažovala tog momka da brine o njenoj bašti, obavlja sitne popravke i povremeno ide u kupovinu. To je bio vrlo mlad momak, koji nije pravio probleme i koji je stalno pio sok od nara. Bilo je sedam sati, Stan je uvek dolazio rano, pre posla (održavao je park oko velike kule). „Uh... dobro jutro, Stane, Mirej se nije dobro osećala, pa sam došla... U stvari... tačnije... morala sam da završim jedan dokument, a kod mene je bilo previše bučno, pa sam...“ Stan je mirno brisao ruke o svoju majicu. „Gde su ključevi od šupe? Ne mogu da ih nađem. Kako da potkrešem živicu ako nemam ključeve?“ – „Ne znam, Stane. Nemoj da praviš preveliku buku, Mirej još nije ustala.“ Spustio je ton. „Dobro, ali ne bih voleo da ispadne kako sam došao džabe, to je sve!“ Silvi je uhvatila sebe kako pažljivo odmerava tog momka. Bio je stvarno mršav, prebacivao se s noge na nogu, ali je bilo neke privlačnosti u njegovom razrokom pogledu. Kako bi reagovao kada bi Silvi skinula majicu? Pogledala je svoj stomak i široke bokove i prizvala se pameti. „Čuj, Stane, svratite opet malo kasnije, Mirej će vam ih dati.“ Vratio se u kuhinju gundajući i izašao u baštu. Silvi je videla da petlja nešto oko begonija. Iskoristila je priliku da zбриše.

Na parkingu ispred tržnog centra *Ošan* takođe je bilo veoma prijatno. Pošto bi ubacila kupljene stvari u prtljažnik, Šarlot bi, s računarom čvrsto oslonjenim na kolena, otplovila u svoj svet.

Bilo je lepo pisati među tim automobilima koji su se kretali tamo-amo i domaćicama koje su istovarivale kolica žureći da što pre krenu kako bi spremile večeru. Silvi se tu lepo osećala. Nije želela da se vrati kući, izvadi kupljene stvari, stavi ih u frižider i čuje pitanje: „Šta ima za večeru?“, da sprema komplikovana jela, koja nikad nisu bila na visini njenih očekivanja, pa da onda vidi kako se svi bacaju na testeninu koju je skuvala za svaki slučaj. Silvi je zato izmislila kurs joge: ubuduće će svakog četvrtka navodno biti na jogi i Nino će biti zadužen za večeru. Bunio se, ali nije popustila. Razradila je svoju laž: instruktorka se zove Anemon i može da leči pomoću magnetizma. Nino je naseo na priču i čak je rešio da otvori veliki kuvar kako bi video šta će pokušati da spremi sledećeg četvrtka.

Šarlot joj je prijala. To nije moglo da se poretne. Neverovatno je da jedan izmišljeni lik ima takvu moć. Silvi je to jasno uvidela jednog jutra dok je mirno sedela u toaletu na drugom spratu. Ušlo je nekoliko žena. Prepoznala je glas devojke iz računovodstva po imenu Malika, koja joj je svakoga jutra davala podatke o prodaji. Silvi nije bila sigurna kako se zove mlada žena s kojom je Malika razgovarala. Mislile su da su same. Malika je rekla: „Ja ću ti reći ko će otići: ona budala Pišero, koji stalno nešto gundā. Onda oni koji su došli poslednji, recimo Saša, i nekoliko asistentkinja koje po čitav dan vrte palčeve, poput one s trećeg sprata, znaš onu koja nikad ne sme ništa da kaže i koja te nikad ne gleda u oči, da poludiš!“ – „Patrisija?“ – „Ma ne, ona debela, ona što nosi cipele četvrtastog vrha!“ – „Ah, Roz-Mari.“ – „Ma ne, ne Roz-Mari! Roz-Mari je izuzetno simpatična i neverovatno duhovita, idemo zajedno na akvabik. Ne, pričam ti o onoj drugoj, onoj mnogo debljoj od Roz-Mari, onoj sa trećeg sprata što dođe ponekad ujutru, na vrh mi je jezika njeno ime...“ – „Pa ne znam...“ – „Ma znaš je, pričale smo jednom o njoj, i pritom su je utrapili Lediju, zamisli tu kombinaciju, ona nije tome dorasla! Izgleda da bi on više voleo da mu je ona mala

Tajlandanka asistentkinja jer ova...“ Dve devojke su piškile istovremeno, a onda su veselo zalupile vrata.

Kad se vratila na svoje radno mesto, Silvi je bila neverovatno smirena. Ruke joj nisu drhtale, nije bilo vidljivih crvenih fleka na koži, nije joj se plakalo. Laknulo joj je što je to čula, sad je bar znala na čemu je. Ništa ne вреди što se trudi da bude korisna, uslužna, ljubazna! Dobiće otkaz i možda je sreća što je tako pošto ovde nema više šta da radi. Odlučila je da ne ide u kantinu, odvezla se na *Ošanov* parking, pojela sendvič i izvadila računar. Zavolela je taj mali, tako poslušan predmet, koji je ispuštao smešan zvuk kad se uključi. Računar joj je ponudio za skrinsejver prelepu žensku siluetu naslonjenu na zid, na kontrasetlu, i Silvi je u tome videla znak: njen laptop je voleo Šarlot. „Gospođo, to mesto za invalidi! Mesto za invalidi, ne može! Imate karta?“ Čuvar je loše govorio francuski. „Uh... izvinite, nisam obratila pažnju.“ Pomerila je auto unazad i parkirala se na mestu odmah iza. Tip joj se nasmešio. Uzvratila mu je osmeh, a onda je ponovo stavila računar na kolena. Kad je pogledala na časovnik, jedan sat je već bio proleteo. Podigla je glavu, čuvar je i dalje bio tu, prekoputa nje. Sigurno se pitao šta radi na tom parking, ali to nije bila njegova stvar.

Kad se vratila na posao, pronašla je Ledijevu poruku na samolepljivoj cedulji. Trebalo je zameniti avionske karte. Nije uspela da pročita datume i uradila je nešto neverovatno: umesto da se satre dešifrujući Ledijev rukopis s lupom u ruci, pozvala ga je i ostavila mu poruku bez zamuckivanja. On joj je sat kasnije poslao SMS: „Uradite onako kako piše na cedulji, hvala.“ Odgovorila je: „Da li karte za Pariz za 15. jun treba zameniti za karte za 16. u isto vreme?“ Reagovao je sat kasnije: „16. jul umesto 15.“ Odmah je to uradila i napisala mu je: „Sređeno.“ Nije odgovorio. Potražila je zatim najnovije informacije o Žesiki For. Na netu su se širile glasine o njenom razlazu od poslednjeg muža i učešću u emisiji *Divljina*, ali je Silvi bila sigurna da se Žesika nikad ne bi prijavila za nju. Spremala se

da se uključi u raspravu o tome na sajtu Žesikinih obožavalaca kad joj je zazvonio mobilni. „Mama, gde si? Tata te čeka zbog sastanka s mojim profom!“

*

Profesor francuskog je izvadio iz torbe pet obostrano ispisanih stranica. „Devet strana. Može se reći da vaš sin voli da piše, uostalom, kad uzme olovku, ne možemo da ga zaustavimo. Morao sam da mu istrgnem papir.“ Profesor joj je gurnuo sastav pod nos kako bi potkrepio svoje reči. Nino se nakašljao, što je bio znak da nema pojma šta da kaže. Silvi se odvažila: „Ovaj... To je problem? Aleksi se ne zalaže dovoljno?“ – „Ni slučajno, gospođo Verbaldi, on se previše zalaže. Vidite, tražim od razreda da zamisle nastavak priče koju sam im pročitao, iz knjige Rolana Kapišona, prilično zabavne pričice o divljoj mački koja sreće slona. To je priča sasvim primerena učenicima trećeg razreda. E pa vaš sin se ne pridržava uputstva: on menja priču zato što, navodno, nije uverljiva. Menja početak knjige kako bi mi dokazao da je Rolan Kapišon mogao to i bolje da napiše, menja likove, piše kako su se spustili u letećem tanjiru usred savane, na novoj planeti prepunoj mačaka, ali se onda gospodin predomisli, pa pređe na novu priču o kraljevstvu crvenih mrava koji su pobedili čovečanstvo, pa prepusti crvene mrave njihovoj sudbini i onda stigne operna pevačica, koja usvoji slona, pobije divlje mačke... ah da, i peva na italijanskom... Ne može se reći da se ne trudi, ali ja vas pitam kuda to vodi.“ Silvi je pogledala Nina. Za tu priliku se obrijao i obukao košulju. Stajao je prekrštenih ruku ispred table kao neki klinac uhvaćen na delu. „Ovaj... gospodine Monžene, izvinite, Monfene, ja sam nedavno sam prošao kroz težak period, problemi s poslom, i mislim da je to moglo malo da poremeti Aleksijevo školovanje. Klinci to ne razumeju...“ Neće valjda da izloži ceo njihov privatni život pred tim neznancem. Silvi se umešala:

„Shvatam, gospodine Monfene, Aleksi treba da nastavi ono što je već rečeno, bez rasplinjavanja. I kod kuće nam je teško da ga pratimo. Ali razgovaraćemo s njim, je l' da Nino?“ Nino je neubedljivo potvrdio: „Ovaj... da, zajedno ćemo videti.“ Gospodin Monfen je vratio svežanj papira u torbu. „Kako, uostalom, da ocenim ovakav sastav? Šta da radim s tim? Kako će da završi školu ako ne radi ono što se od njega traži? Škola nije mesto za to! Upišite ga... šta ja znam... u školu glume... da, zašto da ne?“ Nino je predložio: „Može li ponovo da napiše sastav? Jer ako mu ta ocena kvari prosek...“ – „Ne, kontrolni ne mogu da se rade ponovo, gospodine Verbaldi. Ali sledeći put će znati.“

Nino je, ustajući, oborio stolicu uz strašan tresak, izvinio se mucajući. Silvi se pozdravila s gospodinom Monfenom, a onda su istrčali napolje.

Čim su se vratili kući, pozvali su Aleksija i posadili ga za veliki sto u dnevnoj sobi. „Tvoj profa uopšte nije zadovoljan, mili. Traži od tebe nešto sasvim prosto: da nastaviš priču, a ti sve iskomplikuješ.“ Aleksi se uzvrpoljio na stolici, umalo nije pao na leđa. „Monfen! To su gluposti! Njegovi časovi su potpuno besmisleni. Čita nam bezvezne priče, a onda nam daje diktate s crticama na kojima treba pravilno napisati pojedine reči. Glupo! Potrudiću se onda kad se i on bude potrudio!“ Prekrstio je ruke i upiljio se u trošni zid. Silvi je pokušala: „To je tako, mili, profesori nisu uvek fenomenalni. Uradi ono što traži i biće sve u redu.“ Aleksi je sve jače klatio nogama ispod stola. Nina je živciralo njegovo ponašanje. Tražio je da ponovo napiše tu priču o slonu i divljim mačkama u nekoliko redova, kao svako drugo dete koje ide u treći razred, i da obavezno izbegava naučnu fantastiku, koja nije po Monfenovom ukusu. Aleksi je odbio, Nino se uskopistio. Situacija je počela da se zaoštrava, Silvi se bacila na pakovanje testenine koja se brzo kuva i pozvala sve za sto. Iznela je vrhom pune tanjire, napunila čaše, pričala je – tek da bi nešto rekla – o svom tobožnjem novom zadatku

na Tajvanu, stavila je tri jogurta na sto, a kad je oprala sudove, otišla je kod Mirej da malo predahne.

Mirej je sekla krušku u kuhinji. Mačke su prele, ležeći na mušemi. „Treba im dati injekciju, Silvi. Sabi je maločas pozlilo. Pala je. Mislim da je pojela neko đubre u bašti.“ – „Nema problema. Kasnim, ali tu sam!“ Silvi je uhvatila Sabu. Ova ju je dobro poznavala i nije se otimala. Čak je nastavila da prede kad joj je zarila iglu u krzno. Onda je otišla da potraži Suki, koja se, kao i obično, sakrila u veliki orman u sobi. Bilo ju je nemoguće izvući odatle. Mirej joj je pomogla tako što ju je namamila kroketima. Silvi ju je čvrsto držala, izvadila je drugi špric i zarila joj ga u salo na boku, Suki je bljucnula, a onda otrčala do ormara da se ponovo sakrije. „Ipak je to peh, Mirej, dve mačke dijabetičarke!“ – „To su brat i sestra. Tako je to s porodicom! Sve se deli!“

Silvi joj je pomogla da sredi kuhinju, koja je već bila izuzetno čista, prebrisala je deo iza sudopere, vratila tegle na mesto, bacila pohabani sunder i uzela novi. „Evo, Mirej, besprekorno je. Volela bih da je i kod mene ovako čisto.“ – „Oh, ma daj, ja nemam šta drugo da radim, pa stalno briskam, ali ti nemaš vremena, ti si mlada!“ Silvi je sela pored nje. Frižider je počeo da zuji. „Ne znam da li je to normalno, Mirej, ali Aleksi je opet iskomplikovao superjednostavan zadatak. Ako tako bude radio kasnije, neće položiti nijedan ispit.“ Mirej je prsnula u smeh. „Nešto da ti kažem, dete moje, uputstva su sranje, oni koji ih slede neće uraditi ništa u životu. Svi moji đaci koji su sve pisali kako treba, koji su sve zapisivali u svesku i uvek radili domaći, postali su direktori banke ili, još gore, šefovi u samoposluzi. Ako ti to smatraš uspehom...“ Možda to i nije posao iz snova, ali ipak donosi platu, pomislila je Silvi. Pomogla je Mirej da ode do dnevne sobe. Činilo joj se da su joj ručni zglobovi sve tanji. „Ali šta je uspeh u životu? Ipak verujete u obrazovanje, Mirej, zar ne? Mnogi đaci vam duguju svoj uspeh, lepo sam to

videla...“ – „Ma žao im je starice. Hajde, primakni mi fotelju, moj sin ju je pomerio. Ah, on mi samo otežava stvari. Hajde, prebaci na prvi, u stvari, ne, na dvadeset šesti, tamo je kriminalistička serija sa leševima na sve strane. Zove se *Veruj*.“ – „Znam je dobro, gledala sam sve epizode!“ – „Ah, zar ti gledaš takve stvari? Nikad ne bih pomislila!“

Zaspala je posle nekoliko minuta. Silvi se vratila kući. I Nino je bio zadremao na trosedu, Maks je kuckao na mobilnom, a Aleksi je vežbao na električnom klaviru sa slušalicama na ušima. Obojicu ih je poslala u krevet, vratila se da ih izgrdi dva ili tri puta zato što nisu ugasil svetlo. Znala je da je Šarlot čeka. Žurilo joj se.

Trista pedeset šest strana, eto šta je pokazivao dokument u *Vordu*. Silvi nije mogla da se načudi. Kako je to uradila? Kako je uspela da naniže toliko reči za nekoliko nedelja, potpuno sama? Da li ju je neko začarao?

Podigla je glavu. Ljudi su trčali po *Ošanovom* parkingu. Čuvar joj je mahnuo. Sada se uvek parkirala ispred njega. To ju je umirivalo. Odlučila je da pročita neke pasuse, da vidi kako to izgleda. Bilo je pikantno! Šarlotin život je bio prepun bludnih scena. U početku je to radila zato da bi Ledi bio ljubomoran, zatim da bi bio opsednut njom, a onda zato da bi potpuno poludeo, a kad je Ledi eliminisan, okomila se na svoju drugu metu, na tatinog sina, naslednika velikog vinograda. Nije se libila da mu zavede ženu. Kad je zavela suprugu, opčinila je njenog ljubavnika i tako rasturila taj trougao. Da bi to proslavila, htela je da se zabavi malo s kincem koji se motao oko nje... Ukratko, nije se zaustavljala. Kako je jedna takva junakinja mogla da se rodi u njenoj glavi? Silvi nikad nije bila opsednuta seksom. Naprotiv. Upražnjavala ga je u razumnoj meri s Ninom i to joj je bilo sasvim dovoljno. Mora da su joj bludne ideje padale na pamet zato što se bližila četrdesetoj, zbog hormonskih promena ili straha od otkaza. Pogledala se u retrovizor. Obrazi

su joj goreli. Preznojavala se, otvorila je prozor i glasno rekla: „Mislim da mi nije dobro.“ Neki mladić se parkirao odmah pored nje. Poljubio je svoju devojku u usta. Silvi je bila gola voda. Popila je veliki gutljaj vode, otvorila kutiju žitarica koju je kupila za dečake i pojela je temeljno žvaćući. Opuštalo ju je snažno i brzo žvakanje.

Situacija je bila ovakva: Silvi je pisala izuzetno pikantnu priču o potpuno neuravnoteženoj junakinji koja se svetila za odvratna poniženja pretrpljena u ranoj mladosti, bila je potpuno zaokupljena njom, do te mere da se budila usred noći i odlazila kod komšinice da piše na miru i ta priča joj je pomagala da mirno prihvati vrlo verovatni otkaz. Morala je nešto da preduzme. Nije više ništa kontrolisala. Trebalo je da zatraži mišljenje lekara. Silvi se setila Ninovog psihijatra, koji joj je svojevremeno pomogao i koji je bio vrlo ljubazan. Nije je ništa pitao preko telefona, možda je po tonu njenog glasa osetio da je hitno i pristao je da je primi još istoga dana, između dva pacijenta.

Čim je sela na kauč, počela je da priča. Elem, um joj se... kako da kaže... jednom rečju, rasplinjava, izmišlja stvari, priče koje je u prvi mah pisala da bi ih izbacila iz glave i da bi se nečim zanimala, ali koje joj sada oduzimaju sve vreme. Misli samo na to. Više se i ne bori da zadrži posao, potpuno je zaokupljena tom opsesijom, to postaje droga... Osim toga, te priče koje piše, iskreno govoreći, prilično su sočne, nepristojne, zato što je glavni lik ženska koja je slična njoj, ali zapravo nije, već je potpuno drugačija od nje, ali ima istog šefa, tako da to nema nikakve veze s njom, ali ipak malo ima...

„Gospođo Verbaldi, vi pišete neku vrstu dnevnika, je l' tako? Zapisujete svoje fantazije, ako sam dobro razumeo.“ – „Hm... pa moglo bi tako da se kaže... To nisu stvari koje bih ja radila, razume se, ali mi to prija, kad pišem, ni o čemu više ne razmišljam i upravo me to plaši... Potpuno se prepuštam tome.“ – „Gospođo Verbaldi, fantazije ne postoje da bi se ostvarile,

to i jeste svojstveno fantaziji.“ Nije delovao zabrinuto. Da li je dobro shvatio šta joj se dešava? „Doktore, da li sam odlepila?“ Nasmešio se i okrenuo olovku između prstiju. „Mislim da niste. Pronašli ste zanimaciju kojom su zaokupljeni milioni ljudi na ovoj planeti: pisanje. I to je vrlo dobro.“ – „U redu, doktore, pisanje, samo što ja pišem i noću, sve vreme, vidite...“ Psihijatar se, začudo, nije izbezumio: „Čujte, gospođo Verbaldi, možda ste vi spisateljka a da niste toga svesni. Koliko je meni poznato, to nije bolest. Neki pisci ustaju vrlo rano da bi pisali i samo to i rade. Uzmite, na primer, Balzaka, on je najveći deo vremena provodio pišući i stvarni život mu je bio u drugom planu.“ Nije pročitala nijednu jedinu knjigu koju je taj tip napisao, nije čak znala ni u kome se veku rodio. „Mora da se šalite, doktore! Ovo nema nikakve veze s tim, ovo je potpuno drugačije, možda je posledica svega što se desilo s Ninom, viška osećanja koji moram da izbacim iz sebe. To je nalik na kadu; kad se isprazni, biće mi bolje.“ – „Upravo tako, gospođo Verbaldi, praznite se i to vam prija, nemojte dalje da kopate. Bavite li se decom isto kao pre?“ – „Hmm... da, mislim da se bavim.“ – „Idete svakoga dana na posao?“ – „Hmm... da.“ – „Brinete li o Ninu?“ – „Ma da, naravno, on čak hoće da se upiše na kurs...“ Ustao je kako bi joj pokazao da je razgovor završen. „Ne postoji, dakle, nikakav problem, vaš život je postao bogatiji i to je sve.“ Telefon je zazvonio. „Da, dolazim za tri minuta.“ Srdačno joj je stegao ruku i Silvi je izašla bez recepta.

Nije mogla odmah da se vrati kući, kupila je kartu kako bi se popela na vrh kule. Duvao je vetar. Učinilo joj se da je videla Stanovu siluetu u Mirejinoj bašti, ali možda je to bilo samo drvo koje se povijalo na vetru. Prvi put posle mnogo vremena osećala se lako kao pero. Možda su njeni kilogrami lepi, izuzetno seksi. Zašto stalno želi da oslabi? Zašto ne bi ostala takva? Zašto bi se mučila? Možda je lepa upravo zbog svog krupnog, jedrog, bucmastog tela.

*

Sada je svako imao svoje mesto: dečaci, Nino, Mirej, Šarlot, pa čak i njena majka, koja je uvek dolazila nenajavljena. Silvi je sve planirala sa milimetarskom preciznošću. Ninom se bavila na poslu, Šarlot u pauzi za ručak, decom između pet po podne i osam uveče, Mirej oko devet uveče, a onda bi se Šarlot vratila oko četiri-pet ujutru i dani su tako prolazili, istovetni. Posle posete psihijatru odlučila je da se više ne bori protiv toga. Bio je u pravu: pisanje nije imalo negativne posledice, ono je bilo samo jedna stvar više u njenom životu, prijalo joj je. Osim toga, Silvi je počinjala da se vezuje za Šarlot. To je bilo neobično, ali gajila je majčinska osećanja prema svojoj junakinji. Morala je da se brine o njoj. Ko drugi ako ne ona? Bila je potrebna Šarlot. Morala je da ostane uz nju dok se ne osveti do kraja, da teši tu nekadašnju gojaznu tinejdžerku, zato što je ta žena – ona, a ne neko drugi – došla da je potraži. Ko bi to mogao da razume? Silvi nije verovala u duhove, medijume, u sva ta sujeverja, ali je verovala u... kako da kaže... stvoriteljsku silu. A njena junakinja se hranila tom silom. To, naravno, uopšte nije bilo vokacija. Silvi je bilo dovoljno da sluša, sledi glas koji je čula u sebi, pusti mozak na otavu, čak padne u bunilo. To je bio njen izlazak u noćni klub.

„Šarlot je u policijskoj stanici. Čeka da dođe na red. Nigde ne žuri. I dalje ima na sebi suknju s prorezom, čizme s visokom sarom i džemper koji joj otkriva ramena. Neki tip seda pored nje i osmehuje joj se. Nije zato došla. Ali dobro, on uopšte ne izgleda loše. Ona onda raskrsti noge, pusti ga da joj se primakne. 'Je l' dugo čekate?' Ćaska s njom. Ima lep glas. Ona odgovori: 'Dva sata.' On nastavlja da se raspituje. Ona okrene glavu prema njemu, pogleda ga u oči. Voli taj trenutak kad se muškarcu uplaše zato što ih gleda. Skenira ga: lepa brada, čiste ruke, čista košulja, napumpani bicepsi, lepo oblikovana usta,

mogao bi da bude njena meta. Odmerava razloge 'za' i 'protiv'. Ima li i smisla za humor? Pita ga: 'Pustite me da pogodim... Podnosite prijavu protiv žene, pokušaj ubistva, zločin iz strasti, prevarili ste je, nije to mogla da podnese, je l' tako?' Tip prsne u smeh. To je vrlo dobar znak. Poziva je pandur koji sedi iza pulta. Ona ustaje. On joj kaže da je drugi pandur čeka u kancelarija broj šest, gde se daju iskazi. Lepi neznanac pomno prati šta se dešava. Ona se vraća do njega, naginje se i šapuće mu na uvo: 'Čekajte me u baru prekoputa.' On se nasmeši. Jadnik, misli da je pobedio. Svi oni misle da su pobedili.“

Šarlot nije bila nesrećna devojka, bila je devojka koja je rešila da bude beskrupulozna. Silvi je svakoga dana postajala sve bliskija s njom. Svakog časa je mogla da dobije informacije od nje, Šarlot je svakog časa mogla da joj se poveri: u kantini (sada je tamo odlazila jednom nedeljno), ili dok je bila na odeljenju voća i povrća u samoposluzi, pa čak i uveče, dok je Silvi bila pored Nina. To je bilo čudno, Silvi je za sve u životu morala da ulaže ogroman napor: da bi zavela Nina, da bi se zaposlila, smršala, razumela svoje sinove, međuljudske odnose. A sada je, najednom, bila potpuno zaokupljena tim hobbijem, nije više morala da ulaže nikakav napor. Silvi bi se ušunjala kod Mirej (posle večere ili noću) i nagnule bi ideje, scene, likovi, Šarlot je živela, vodila ljubav, plesala, povređivala ljude, Silvi nije morala da lupa glavu, preispituje se, Šarlot bi je uzela za ruku i povela sa sobom. Njena junakinja je nije osuđivala, bilo joj je potpuno svejedno što Silvi čini sve kako bi dobila otkaz, što stanuje u oronuloj kući, ima komplikovan porodični život, depresivnog muža. Šarlot je htela da živi, htela je da uživa, govorila je: „Pođi sa mnom, boli nas uvo za sve, ceo svet je naš!“

Silvi bi se ponekad nasmejala sama za sebe i Nino bi se začudio: „Šta te je spopalo?“ – „Ah, mili, setila sam se nečeg smešnog što se desilo na poslu, Ledi je napravio lapsus na sastanku.“ – „Tako znači, Ledi je sad postao zabavan? Mislio sam da je

davež. “ – „Ne, nije zabavan, u stvari, jeste, ali protiv svoje volje, to je najljepše od svega.“ Nino je nije dalje zapitkivao. Nije voleo previše da priča o poslu otkako je ostao bez njega.

Život je sa Šarlot bio zabavniji, ali Silvi nije više bila toliko usredsređena. Pronalazila je sve manje novinskih članaka o Žesiki For, knjigovodstvene podatke je dostavljala sa zakašnjenjem, Lediju je u poslednjem trenutku rezervisala sto u restoranu, nije više iste sekunde odgovarala na dosadne mejlove, ali se niko nije žalio zbog toga... U stvari jeste, neko je osetio da se nešto dešava. To je bila Nadin iz sindikata. Jednoga dana, rano ujutru, održala joj je kratak govor kod aparata za kafu: „Slušaj, Silvi, ne znam da li sam dobro postupila kad sam ti rekla za otpuštanja. Možda sam se ponela kao paničarka, ne zna se, u stvari, šta će tačno biti, to može lako da se promeni... Zato nemoj da kloneš duhom jer od pre nekog vremena primećujem da si nekako... više čak ne dolaziš ujutru da proćaskamo... Pričala sam maločas o tome s Veroom, pitali smo se: 'Ma šta se to dešava sa Silvi?'“ Sekretarica gospodina Žan-Denija Ledija ubacila je dva evra u aparat za kafu kako bi imala vremena da razmisli, da smisli dobar odgovor. Šta da kaže? Šta da izmisli? I dalje joj je Šarlot bila na pameti. Zašto ne odgovori umesto nje? „Ah, misliš? Znaš... malo se brinem zbog Nina... Vidiš... ponovo se razboleo... zato dođem, radim i odem kući...“ Bilo joj je najjednostavnije da sve svali na Nina. Nadin se sažalila, da, razume je, ali Silvi mora da misli i na sebe, važno je da razgovara sa svima, pokaže da je prisutna, da prilježno radi u ovim burnim vremenima. U svakom slučaju, Silvi uvek može da računa na nju, ona će dati sve od sebe da ublaži negativne posledice ove situacije. „Hvala, Nadin. Znaš, ja volim ovaj posao, možeš to da kažeš u sindikatu, hoću da ostanem u firmi, dobro mi je ovde. Ledi je zadovoljan mnome, zapravo, mislim da jeste, on nije mnogo pričljiv, ali stvarno se trudim da radim najbolje što mogu.“

Nadin je bila u pravu, trebalo je da pokaže da je prisutna. Silvi se zarekla da će češće ići u kantinu, razgovarati s ljudima i

da će – zašto da ne? – otići kod Ledija kako bi nehajno razgovarala s njim o modelu dušeka *Sweet Air*, glumice zainteresovanu žensku koja želi da dobije informacije, biće preduzimljiva, organizovaće, planiraće, postojaće. Samo što nije uradila ništa od svega toga, nego je, tačno u podne, odjurila na parking tržnog centra *Ošan* i uključila računar. A šta ako je Šarlot bila stvarni život?